

fuzinadi

Poština plačana pri pošti
62390 Ravne na Koroškem

Leto XXX

Ravne na Koroškem, april 1993

Št. 4

ZNANILCI POMLADI TUDI NA POSLOVNEM PODROČJU?

Kako poteka sanacija Slovenskih železarn, ki se je začela že leta 1991 z njihovim podržavljenjem in nadaljevala s sprejemom zakonov za njihovo finančno sanacijo? Kakšne rezultate lahko pokažejo ravnenski železarji in s čim morejo upravičiti veliko pomoč države, ki bo nedvomno potrebna tudi v prihodnje?

Če bi sodili po podatkih, ki smo jih slišali na pogovoru delegacije državnega zbora slovenskega parlamenta z direktorji naših družb konec marca na Ravnah, lahko sklepamo, da je sanacija (v sklop katere sodi tudi reorganizacija) že začela kazati prve pozitivne rezultate, čeprav se še vedno pojavljajo nekateri problemi. Sanacije pač ni mogoče izpeljati čez noč, saj odpravlja težave, ki so se kopičile dalj časa.

Naj tokrat izdvojimo predvsem kazalce poslovanja, ki vzbujajo optimističen pogled v prihodnost, kar velja zlasti za strojogradnjo, manj pa za livarstvo in metalurgijo.

- Cilju znižati stroške poslovanja na raven srednjeevropskih podjetij se kljub zapletenosti vedno bolj približujemo.

- Noži so še pred tremi leti v Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji prodali 80 % proizvodnje; sedaj pa je situacija popolnoma drugačna, saj večino izdelkov izvozijo. Če bodo rezultati poslovanja tudi v prihodnjih mesecih podobni dosedanjim, izgube letos ne bo. Tuja konzultantska firma je potrdila perspektivnost programa, za sovlaganje (tudi zaradi modernizacije opreme) pa se že zanimajo ameriški partnerji.

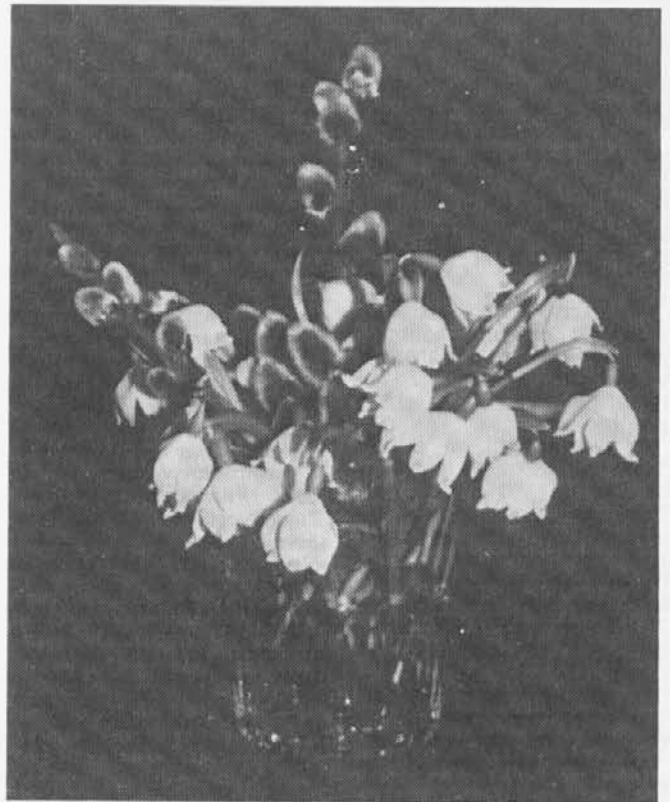
- Strojem je sanacija omogočila začetek normalnega poslovanja. Več kot 90 odst. izdelkov izvozijo. Med uspehe štejejo predvsem sklepanje takšnih pogodb s kupci ki vsebujejo za podjetje bolj ugodne pogoje, podobne odnose pa si prizadevajo doseči tudi z dobavitelji. Vedno bolj skušajo stroje sami trži. Njihova strategija je jasna: zanimiv program, ki ga je treba dopoljevati, kvaliteten lasten razvoj, likvidnost kot resničen odraz gospodarjenja, ne pa zgolj odstotki doseganja planov itd. Največ prodajajo na ameriškem tržišču, predvsem avtomobilski industriji (k njim se stari kupci radi vračajo), po njihovih izdelkih pa vse bolj povprašujejo tudi domači kupci.

- STO je lani dosegel le 60 odst. načrtovane realizacije, letošnji rezultati pa celo presegajo tiste, ki so predvideni v sanacijskem načrtu. Sedaj teče projekt notranje organiziranosti v sodelovanju s firmo GABO, nadaljuje se tudi "čiščenje" posameznih proizvodnih programov. Agregati za namensko proizvodnjo so trenutno neizrabljeni, kar predstavlja velik problem.

- Armature skoraj celotno proizvodnjo visoko zahtevnih armatur za kemijo in energetiko izvozijo, v glavnem v Nemčijo, odpirajo pa se jim novi trgi - Rusija, Ukrajina, Avstrija. V zadnjih letih so poslovali brez izgub. Sanacija Jeklovarne je za njih ključna, saj od tam dobijo večino vložnega materiala. Nemški partnerji so že izrazili interes za njeno dokapitalizacijo prek Armatur.

- V Jeklovarni so se v prvih treh letošnjih mesecih rezultati poslovanja že popravili, najbolj pereč problem pa še vedno ostaja premajhna zasedenost proizvodnih zmogljivosti.

- V Metalu kljub - zaradi nedokončane finančne sanacije -

motenim proizvodnim in poslovnim procesom sanacija poteka uspešno: lani so povečali izvoz za več kot 40 odst. in znižali stroške (manjša poraba materialov in energije; kar za 40 odst. manjši izmeček v prvih dveh mesecih letošnjega leta v primerjavi z letom 1989 itd.). Kot prvo metalurško podjetje v Sloveniji so dobili certifikat za kakovost ISO 9001. Lani so izdelali tudi 13 novih vrst jekel. Letošnja proizvodnja bo znašala okrog 115 tisoč ton, saj so ustavili obratovanje 25 in 40-tonske peči.

Država bo tudi v prihodnje skrbno bdela nad potekom sanacije, posebno parlamentarno skupino (vodil jo bo F. Horvat, predsednik skupščinskega odbora za gospodarstvo, v njej pa bodo še predstavniki vlade ter občinskih oblasti) bodo najprej zanimali predvsem rezultati prvega kvartala, ki bodo znani v kratkem.

Predsednik državnega zbora mag. H. Rigelnik pa je direktorjem ravnenskih družb nanizal še nekaj opozoril in "domačih" nalog. Železarji se ne smemo preveč zanašati na državo, da bo neprestano pokrivala izgube in tako večala javni dolg! Proces decentralizacije je sicer stekel, vendar ga bo treba čim prej končati. Do tujega kapitala ne smemo imeti predsodkov, da pa brez dokapitalizacije ne bo šlo, je tudi jasno. Zmanjševanje števila zaposlenih - ja, vendar le do neke mere, saj bo drugače stopnja brezposelnosti na Koroškem zelo visoka; rešitev je v iskanju novih trgov za širitev proizvodnje ter v spodbujanju podjetniške iniciative posameznikov.

Podjetniška imaginacija pa mora postati tudi vodilo vsakega podjetja!

NAŠE DELO V FEBRUARJU

TEŽAVE ZARADI POMANJKANJA VLOŽKA

PROIZVODNJA

Jeklarna je izdelala 5.456 ton jekla na elektroobločnih napravah in 60,7 ton za napravi EPŽ. Z 10 t EOP so obratovali od 3.2.1993 do 28.2.1993 in naredili 1.966 ton jekla, kar je 15,65 odst. nad planirano količino za februar. S pečjo UHP so obratovali od 12.2.1993 do 28.2.1993 ponoči in naredili 3490 ton jekla, kar je 60 odst. planirane proizvodnje. Na EPŽ so naredili 61 ton, kar pa je 47 odst. planirane proizvodnje.

Imeli so naročila za EPŽ I, vendar le za manjše dimenzije, kar je tonažno neugodno, za EPŽ II pa niso imeli dovolj naročil. Za elektroobločno peč UHP ni bilo niti dovolj starega železa niti naročil, da bi izpolnili proizvodni načrt.

Valjarno je ob pomanjkanju naročil, groznjah z redukcijami plina težilo še pomanjkanje vložka iz Jeklarne. Zaradi naštetega izgublja s težavo pridobljena naročila.

V **Kovačnici** so sprejeli 1.266 ton vložka, od tega 75,5 odst. iz 10 t EOP. Skovali so 743 ton in toplotno obdelali 964 ton odkovkov. Odpremili so 703 tone izdelkov in opravili storitve na 56 tonah. Na slovenski trg so odpremili 391 ton, na YU trg 77,8 ton in izvozili 168 ton izdelkov. V Valjarno pa so odpremili 167 ton gredic. Operativni plan je bil dosežen 100 odst., vendar je to le 69 odst. dvanajstine letnega plana.

V februarju so pričeli postavljati še plinsko žarilno peč za

potrebe napetostnega žarjenja velikih konstrukcij. Uspešno so končali tudi generalni remont na 18 MN stiskalnici.

Odprtih naročil so imeli še za 900 ton, predvsem za orodna jekla. Realizacija le-teh je bila terminsko vprašljiva, ker se je kronično pomanjkanje vložka v Jeklarni še nadaljevalo.

V **Jeklovleku** je bil plan skupne proizvodnje dosežen 65,2 odst. Zadovoljiva je bila le proizvodnja brušenega jekla, na segmentu vlečenega jekla pa je primanjkovalo vložka. Na luščanju je dejanska proizvodnja presešla 400 ton, vendar je bila odprema iz Jeklovleka zaradi luščanja materialov za Ameriko (nekateri so luščili dva do trikrat) precej nizka. Dodatne zastoje v proizvodnih obratih pa je povzročalo še neizpolnjevanje rokov, saj je precej kupcev pred odpremo že izdelanega materiala naročila storniralo.

Stroji so februarja dosegli visoko realizacijo delno tudi zaradi izostanka odpreme v januarju. Tako so odpremili stiskalnico, ter dva navijača in 32 segmentov v Rusijo, pa tudi ostali načrtovani program. Zmogljivosti še vedno niso dovolj zasedene. Torej ostaja glavni problem v pridobivanju zadostnih naročil.

Jeklolivarna je imela težave pri pridobivanju naročil za izvoz, tako zaradi rokov, kakovosti kot cen. Najbolj so bili šibki pri pripravi dokumentacije in pri izdelavi modelov, saj so ob ugotavljanju viškov te enote skrčili za polovico. Splošen problem pa je bil ta, da so imeli

ogromno obratnih nalogov v zelo malih količinah, ki so zahtevali enak obseg priprav, realizacija pa je bila skromna. Dodatno pa so se neprestano menjavale tako vrste izdelkov kot kvalitete. Težave so bile tudi pri pridobivanju vložka za frekvenčne peči, kjer ni možno voditi met. postopka. Ustreznega odpadnega materiala je v Železarni Ravne vedno manj, zato so se jim povečevali stroški uporabe materialov na podlagi naročil po ustreznih šaržah.

PRODAJA

V **Metalu** so prodali 2.416,3 ton izdelkov za 173 milijonov SIT na slovenskem tržišču, kar pomeni 89 odst. količinske in 61 odst. vrednostne realizacije. Izvozili so 1.136,3 tone izdelkov za 131 mio SIT, kar pomeni 44 odst. količinske in 68 odst. vrednostne realizacije. Na YU trg so prodali 194,7 tone ali za 26 milijonov SIT izdelkov, kar pomeni 71 odst. količinske in 117 odst. vrednostne realizacije. Skupno so v Metalu prodali 3.747 ton in zanje iztržili 329 milijonov SIT, kar pomeni 67 odst. količinske in 66 odst. vrednostne realizacije. Nizka realizacija je bila posledica pomanjkanja naročil, starega železa in nekaterih ferolegur. Vzroki pomanjkanja naročil so bili interne in eksterne narave in so se s časom kopičili. Dobavne roke so zamujali v vseh obratih, še posebej v Jeklovleku.

Eksterni vzroki pa so bili posledica svetovne gospodarske recesije.

Stroji so na domačem trgu preseglji načrtovano količinsko realizacijo za 66,3 odst. in finančno planirano vrednost za 39,6 odst. Odpremili so pilger trne in pilger valje v Železarno Sisak.

Pnevmatika je na slovenskem trgu prodala 32 odst. načrtovanih količin in zanje iztržila 106,1 odst. načrtovane vrednosti. Na hrvaško tržišče so prodali eno vrtno garnituro, ki je pripomogla k 100 odst. količinski realizaciji. Vrednostni plan je bil dosežen 172,8 odst.

Vzmetarna je na slovensko tržišče prodala 94 odst. planirane teže in za to iztržila 8,99 milijona SIT ali 91,5 odst. načrta. Dobava za hrvaški trg se je prenesla v mesec marec. Pri realizaciji se je poznal primanjkljaj izvoznega posla prek TAM za IVECO, kjer zaradi neugodnega tečaja lire in nizkih cen posla niso mogli zaključiti.

UVOZ

Metal je uvoz repromateriala za proizvodnjo jekla občutno zmanjšal, tako da je znašala skupna vrednost uvoženih materialov okoli 830.000 DEM. Zaradi pomanjkanja tolaških sredstev niso bile ocarinjene vse prispele pošiljke.

V **STO** je bil uvoz pogojen s finančnim kritjem, zato so potekala vsa uvozna naročila prek avstrijskega partnerja IUENNA. Uvoz je znašal 35.353 \$, plačan pa je bil s poboti iz rednega uvoza. Tudi tu se pojavljajo težave pri pridobivanju tolaških sredstev za plačila carine.

Jeklolivarna je uvozila za okoli 119.915 \$ repromaterialov. Devizno financiranje so zagotovili po dolgoročni proizvodni kooperaciji z IUENNO. Direktna plačila v tujini preko poslovnih bank so bila zaradi težke finančne situacije otežena.

Stroji so uvozili za 377.765,53 DM repromaterialov in rezervnih delov. Devizno financiranje je potekalo prek firme KHF iz Švice in IUENNE iz Avstrije.

Darinka Gradišnik
Statistika

ODSTOTKI DOSEGANJA NAČRTOVANE PROIZVODNJE

	! SKUPNA		! FAKTURIRANA		! IZVOZ		! IZVOZ		! DOMAČI TRG	
	! PROIZVODNJA	! TON	! ODPREMA	! REALIZACIJA	! IZVOZ	! \$! SIT	! SIT	! SIT	! SIT
	! februar	! zbir	! februar	! zbir	! februar	! zbir	! februar	! zbir	! februar	! zbir
JEKLARNA	! 56,3	! 59,2								
VALJARNA	! 58,7	! 60,5	44,7	53,2	50,0	56,2	42,4	63,6	43,7	64,5
KOVAČNICA	! 58,4	! 57,4	54,6	58,2	44,6	49,8	42,0	61,0	43,2	61,8
JEKLOVLEK	! 54,3	! 51,3	62,0	50,5	68,7	57,4	82,9	66,9	85,5	68,3
S2 METAL	! 57,5	! 59,5	52,6	55,2	53,8	55,2	52,5	64,6	54,2	65,6
S2 JEKLOLIVARNA	! 78,6	! 73,3	34,2	30,2	68,8	65,3	54,9	54,9	56,6	56,0
TSO	! 162,2	! 171,5	150,4	91,7	181,4	165,5	215,1	130,5	248,8	157,6
KALILNICA	!	!			57,3	72,2	53,8	68,5	54,8	69,7
ORODJARNA	! 120,4	! 92,9	47,3	55,2	48,8	50,0	71,6	37,3	74,0	38,5
PNEVMATSKI STROJI	! 258,5	! 188,4	253,8	193,1	139,8	102,6	162,0	134,7	167,9	137,4
VZMETARNA	! 50,1	! 52,6	45,3	47,0	50,5	57,0	31,8	58,5	32,8	58,9
S2 STD	! 98,8	! 93,4	86,1	70,2	115,0	104,4	159,2	107,8	179,0	123,2
S2 STROJI	! 65,3	! 64,4	65,9	59,2	98,0	77,8	110,3	84,6	114,6	87,1
S2 NOŽI	! 87,1	! 78,3	93,4	92,2	102,7	102,2	102,0	98,1	105,2	99,7
S2 ARMATURE	! 122,1	! 88,1	120,6	105,3	90,8	76,1	90,8	74,5	93,4	76,3

NOČEMO BITI HLAHCI

**Pogovor
z dipl. inž. Ivanom Pungartnikom,
direktorjem VIP**

"Medtem ko je bilo za večino sedanjih proizvodnih podjetij oziroma odvisnih družb Železarne Ravne že zgodaj jasno, kako bodo organizirane, pa v Tehniškem sektorju še do nedavnega niste vedeli, kaj vse bo pod vašo streho. Kako ste organizirani zdaj?"

"Lani so bili nekdanji tozdi Energija, ETS, SGV in del PII organizirani kot Tehniški sektor. Ob reorganizaciji konec lanskega leta so se dogovorili, da se Energetika odcepi, zato smo morali spremeniti ime naše soodvisne družbe. Namesto VIE (Vzdrževanje, inženiring, energetika) smo postali VIP (Vzdrževanje, inženiring, proizvodnja)."

"Kako boste poslovali?"

"Naš moto je: Nočemo več biti hlapci! Uresničili ga bomo, ko bomo pridobili toliko lastne proizvodnje, da nam usode ne bodo več krojila proizvodna podjetja železarne; ta v nas vidijo le nekake "nebodijhtreba", ki jim povečujemo proizvodne stroške, tega, da jim pri vsej zastareli opremi omogočamo redno proizvodnjo, pa ne priznajo."

"Upravni odbor vaše družbe še ne deluje?"

"Doslje se še ni sestel, ker smo čakali na volitve predstavnika delavcev, zdaj pa je njegova sestava že jasna. Predsednik UO VIP je Stanko Petovar, člani pa so Ivica Klančnik, Alojz Karničnik in Ivan Krof (izvoljeni predstavnik delavcev)."

Podjetje smo ustanovili, ker lahko tudi tržimo. Toda 90 odstotkov realizacije smo doslej ustvarili v proizvodnih družbah železarne, zato smo od njih močno odvisni. Z njimi moramo skleniti pogodbe o delu. Z Metalom in Jeklovarno pogodbe do konca marca še nismo podpisali, čeprav delamo zanj enako kot za druge."

"Direktorji proizvodnih družb menijo, da je vzdrževanje predrago."

"V pogodbi je bilo določeno število delavcev, ki naj skrbijo za tekoče vzdrževanje naprav v

obratih. Vendar to ni vse vzdrževanje. Za dela, ki ne sodijo v redno vzdrževanje, morajo podjetja dajati posebna naročila. Na to direktorji, ki priznavajo samo prvo linijo vzdrževalcev, nočejo pristati. Težave imamo tudi, ko hočemo dobiti plačilo za opravljeno delo. Čeprav vsako storitev evidentiramo, je zaradi nereda pri dokumentaciji - ali pri nas ali pri njihovih nabavnih službah - včasih težko dokazati, da je bilo delo res opravljeno in da je zahtevalo toliko in toliko časa in materiala."

"Kakšno delovno dokumentacijo uporabljate?"

"Vodimo montažni dnevnik s podatki o našem stroškovem mestu, ceni storitve in specifikaciji porabljenega materiala. V začetku smo montažne dnevnike pisali enkrat mesečno, zdaj jih zahtevamo za vsak teden sproti. Zaradi obremenjenosti centralnega računalnika je onemogočeno sprotno zajemanje podatkov. Ker niso bile znane cene, za SGV nismo izstavili faktur niti za januar, za ETS je bilo laže, ker ima lastno skladišče."

"V proizvodnih družbah menijo, da je vzdrževalcev preveč."

"V VIP nas je še 475. To je za vsake družbe visoka številka, čeprav je pod sprejetim planom. Na nekaterih področjih že težko obvladujemo situacijo, čeprav je proizvodnja razpolovljena. Zaradi nizke realizacije pa proizvajalci ne morejo pokrivati vseh stroškov, ki jih povzročamo vzdrževalci, Poslovni servis, Zaščita, Translog in De profundis, saj znašajo že 50 odstotkov realizacije. Vsako delo, ki ga opravimo, je naročeno in dogovorjeno, normirati pa ga je težko. Stroški so pač nujno zlo."

"Kako bi odgovorili tistim, ki menijo, da bi bilo vzdrževanje cenejše, ko bi ga imeli proizvajalci pod lastno streho?"

"V Metalu so že imenovali komisijo z namenom, da organizira 1. linijo vzdrževanja v podjetju. Ugotovila je, da bi bilo za celotno vzdrževanje 95 vzdrževalcev, ki jih plačujejo po

ogodbi, premalo, saj bi potrebovali 149 ljudi. Direktor Petovar je od namere odstopil, zato smo pripravili za podpis novo pogodbo z Metalom. Drugače je pri Jeklovarni, kjer direktor Studenčnik neizpodbitno vztraja pri lastni prvi liniji vzdrževalcev. Vzel bo 15 delavcev, dva delovodja in vodja, ki je pri nas pokrival tudi jeklaro. Če bo šlo tako naprej, bo nam kmalu zmanjkalo ljudi."

"Kako vi gledate na reorganizacijo vzdrževanja?"

"Nehal sem dokazovati, da je organizacija vzdrževanja, kakršno smo imeli v Železarni Ravne, še najbolj racionalna. Odvisne družbe si lahko svobodno organizirajo 1. linijo vzdrževanja. To je naš prispevek k stroškovni razbremenitvi odvisnih družb, čeprav nisem prepričan, da se jim bodo stroški vzdrževanja resnično zmanjšali, razen za tistih 5 odstotkov prometnega davka, ki ga morajo plačevati, ker so podjetja ločena."

"Kje vi vidite možnosti za zmanjšanje stroškov?"

"Predvsem pri proizvajalcih samih. Ko bi lepše in pravilneje ravnali z osnovnimi sredstvi, bi bilo manj dela za nas in manj stroškov zanje. Koliko okvar je samo zaradi preobremenitev strojev in naprav, koliko šip moramo vsako jesen zamenjati na halah in žerjavnih kabinah, ker jih poleti zaradi vročine razbijajo, koliko mehanizmov odpove - samo zaradi šlamparije... Zaradi tega nihče ne ukrepa, čeprav je tu vir prevelikih in predvsem nepotrebnih stroškov."

"So vaše storitve cenovno konkurenčne?"

"Naša urna postavka je na vseh stroškovnih mestih nižja

kot v odvisnih družbah. Da bi bili stroški čim nižji, smo iz cene izločili amortizacijo, nekatera stroškovna mesta pa smo začeli šteti kot produktivna, da ne bremenijo več stroškov vzdrževanja. Vendar je treba vedeti, da je za določeno število ur neposrednih vzdrževalnih del treba opraviti še enkrat toliko dela - od priprave dokumentacije do nabave materiala itd. Pri nas je cela vrsta poklicev, ki pri tem sodelujejo. Če firme tega dela ne priznajo nam, ga bodo morale naročiti pač zunaj. Vprašanje je, kako hitra in kvalitetna bodo potem popravila. Če pa se bodo firme same opremile z vsem, stroškov ne bodo zmogle."

Naj omenim samo, kakšne posledice je imela ukinitve centralnega skladišča v železarni. Doživeli smo pravi rop materiala, zaradi majhnih dobav pa so posamezna podjetja izgubila ugodnosti, ki jih je prej imela železarna kot velik kupec. Tako je zdaj vhodni material zanja dražji kot prej."

"Kako nabavljate material za potrebe vzdrževanja?"

"Pri tem imamo velike težave, saj plačilni promet med firmami znotraj železarne ne teče. Da še sploh lahko izpolnjevamo naročila, se dogovarjamo z nabavnimi službami, da same priskrbijo material in nadomestne dele za popravilo naprav v njihovih obratih. Dolgo tako ne bo mogoče posloovati."

"Kje vidite rešitev?"

"Za VIP je rešitev v tem, da pridobi dovolj dela pri zunanjih naročnikih. Tako se bomo rešili hlapčevstva znotraj železarniškega plotu. Posledice spremenjenega načina vzdrževanja pa bodo morali nositi vsi, ki so k temu pripomogli."

Dipl. inž. Franc Rus

ENERGETIKA

Samostojna družba s številnimi nalogami

" Energetika je od 1.4. organizirana kot družba z omejeno odgovornostjo, sicer pa smo registrirani že od 1. marca letos, naš ustanovitelj je družba Metal Ravne. V okviru Energetike, ki je podjetje za proizvodnjo in distribucijo energetskih medijev, proizvajamo kisik, dušik, paro, komprimirani zrak, sanitarno toplo vodo, pitno vodo in acetilen. Ostale energetske medije - zemeljski plin, butan, propan in elektriko distribuiramo, skrbimo pa tudi za centralno ogrevanje Železarn Ravne in za prodajo Komunalnemu podjetju Prevalje.

Nova organiziranost nam je prinesla spremembo v tem, da poleg proizvodnje in distribucije energetskih medijev, ki smo jo opravljali do zdaj, opravljamo tudi distribucijo električne energije. V Energetiki nas je zaposlenih 99, do te številke smo prišli s postopnim zmanjševanjem števila zaposlenih v zadnjih treh letih - prej nas je bilo 134.

Naša naloga nista le proizvodnja in distribucija, ampak tudi vzdrževanje lastnih energetskih naprav in omrežja ter projektiranje in vzdrževanje naprav zunaj železarn. To delo imamo urejeno z letnimi pogodbami s Stanovanjskima podjetjema Ravne in Mežica in Komunalnim podjetjem Prevalje. Veliko dela pa imamo tudi s projektiranjem in montažo energetskih naprav.

Pri našem delu dajemo poudarek zmanjševanju specifične porabe vseh energentov - strokovno pomagamo proizvodnim družbam, da to porabo zmanjšajo. V ta namen zberemo vse podatke o energentih v proizvodnji in vsak mesec izdamo energetski bilten, v katerem so ti podatki razvidni.

Lani se je specifična poraba plina in ostalih energetskih medijev bistveno znižala, velik korak pa je bil narejen pri znižanju specifične porabe električne energije pri proizvodnji kisika.

Poudarek dajemo tudi ekologiji - pred tremi leti smo dali v pogon napravo za čiščenje oziroma ločevanje olj od vode v hladilnih emulzijah in napravo za destilacijo nitro razredčil. Proizvod tega ločevanja je oljna gošča, ki jo potem v naših kotlih tudi pokurimo. Onesnaževanje v Železarni Ravne smo toliko zmanjšali, da nimamo več težav s čistočo reke Meže - s tem pa smo tudi zmanjšali prispevke, ki jih moramo zaradi tega plačevati.

Težave predvsem s plačili

Zavedamo se, da je naš obstoj odvisen od obstoja proizvodnih družb, zato jim bomo letos zaračunavali cene brez amortizacije, ki sicer predstavlja velik strošek, tako da bo njihov input čim manjši. Letošnje leto bo zanje in za nas izredno težko, ker je proizvodnja v teh družbah nizka. Zaradi tega smo v Energetiki zmanjšali število zaposlenih in pridobili delo zunaj železarn - v tem vidimo naš prispevek in našo rešitev. Problem pri tem pa je, da smo pri obratovanju energetskih naprav strogo vezani na zakonske predpise - določeno število ljudi mora biti prisotno pri delu posameznih naprav. Zagotavljanje teh posadk pa je izredno težko, še posebej, kadar delavci nastopijo dopust ali bolniško, saj smo ravno na tem področju zmanjševali število ljudi, prav tako pa tudi na področju vzdrževanja in energetskega gospodarstva.

Z družbami imamo podpisane letne pogodbe o proizvodnji in distribuciji energetskih medijev, vendar imamo velike težave pri plačevanju. Fature, ki jih izdamo, niso plačane v določenih rokih, zato se nam lahko zgodi, da bomo po treh mesecih šli v

stečaj. Seveda si prizadevamo, da se to ne bi zgodilo in da bi bila plačila pravočasna, sicer bomo morali uporabiti najhujšo možnost - zapiranje oziroma prekinitev dobave teh medijev.

Za nas je ugodno to, da plačilo zemeljskega plina in elektrike ne gre prek nas, ampak prek koncerna Slovenske železarn. Do sedaj smo imeli velike težave pri zagotavljanju plačila zemeljskega plina. Od maja lani smo pod velikim pritiskom Petrola - zemeljski plin, kar nekajkrat smo bili reducirani. Težave pa imamo tudi s plačevanjem faktur Komunalnega podjetja Prevalje, ki z velikim zamikom (tudi po mesec dni) poravnava zapadle obveznosti.

Načrti za leto 1993

Za letos velikih načrtov glede investiranja nimamo, predvsem zato, ker denarja iz amortizacije ne bo. Vsekakor pa bo treba zagotoviti sredstva za popravilo dveh vročevodnih kotlov, kar bo investicija v vrednosti 200.000 DEM.

Pripravljamo projekt "kogeneracija" - v našo kotlarno bi radi postavili plinsko turbino, ki bo gnala električni generator z močjo 9 - 10 MW, odpadno toploto iz te turbine pa bi koristno pretvorili v toplotno energijo za gretje vode za ogrevanje mesta. Po prvih izračunih, če bodo cene plinske in električne energije dovolj stabilne, bi se ta investicija izplačala v 7 letih. Seveda bi to električno energijo proizvajali samo v kurilni sezoni, takt, ko je le-ta najdražja. Projekt imamo že izdelan, poskušali

bomo pridobiti kredite za to investicijo.

Čakajo nas tudi redni letni remontni in sprotno vzdrževanje. Naša kisikarna je že stara in odločiti se bo treba, ali graditi novo ali pa samo nabaviti določene rezervoarske kapacitete za tekoči kisik.

Načrtujemo tudi gradnjo omrežja zemeljskega plina v tistih družbah, kjer zdaj uporabljajo acetilen, tako da bomo le-tega nadomestili z zemeljskim plinom.

Letos bomo imeli precej dela tudi s posodabljanjem ogrevalnih in žarilnih peči v železarni. Te rekonstrukcije opravimo na osnovi izdelanih analiz in projektov. Lani smo posodobili dve kovaški žarilni peči in rezultati toplotnih bilanc kažejo, da se je specifična poraba energije precej zmanjšala. Načrtujemo tudi predelavo kovaške ogrevne peči št. 7 - projekti so že izdelani, Kovačnica mora le zagotoviti denar za izvedbo.

Trenutno skupaj z VIP gradimo peč za toplotno obdelavo zvarjencev v Kovačnici, tudi ta projekt smo izdelali sami. Nadaljevali pa bomo tudi gradnjo dispečerskega centra energetskih medijev - za zemeljski plin že deluje, za ostale energente pa moramo delo še dokončati. Tako bomo imeli sproten pregled nad porabo in vsemi drugimi pomembnimi kazalci in bomo lahko ob morebitnih nepravilnostih tudi hitre ukrepali.

Naša družba z omejeno odgovornostjo deluje kot javno podjetje znotraj železarn, odvisni smo od ostalih družb in zavedamo se, da je tudi naša uspešnost odvisna predvsem od uspešnega poslovanja teh družb."

Irena Nagernik

IZOBRAŽEVANJE ZA KAKOVOST - SKRB ZA BOLJŠO PRIHODNOST

Uvajanje sistema zagotavlja kakovosti v prakso zahteva spremembo miselnosti posameznikov, kar pa se lahko doseže samo z izobraževanjem; to mora postati proces in ne enkratna akcija.

Vedeti moramo, da je za uspeh uvajanja sistema popolne kakovosti treba veliko storiti in da je to dolgotrajen proces.

Jasno nam mora biti tudi to, da je kakovost tudi skrb za ljudi, da so kakovost ljudje, ki jo ustvarjajo, da so to pričakovanja vodij in delavcev, da je kakovost vsebovana v naših čustvih, da je lahko kakovost strast, zato kakovost ni tehnika.

Kdor ne skrbi za kakovost, je hujši kot tat.

(Tat krađe za svojo korist, kdor ne skrbi za kakovost, pa krađe vsem, ne da bi imel vsaj sam korist).

Analize po svetu so pokazale, da 15 odstotkov napak naredijo ljudje, preostalih 85 odstotkov pa jih izhaja iz slabe organiziranosti in drugih slabosti sistema. To ogromno množico napak, ki nas tudi veliko stane, lahko odpravimo ali pa vsaj občutno zmanjšamo z drugačnim pristopom do dela in s spremembo globoko ukoreninjene "mojstrske miselnosti".

Obstoj in prihodnost našega podjetja sta usodno povezana z zahodnim trgom. Zato potrebujemo poslovno politiko, v središču katere mora biti jasno prepoznavna kakovost.

Paziti pa moramo, da nam slabi odnosi, negativna stališča delavcev do vodij in pomanjkanje pričakovanih vodij do podrejenih ne uničijo še tako dobro zastavljene programa popolne kakovosti.

Ce vodja vse zgradi na moči, bo dosegel le to, da bodo ljudje delovali naprej, mimo svojih pričrnanj in brez spreminjanja navad. Zato mora biti vodja strokovno podkovan, doseči mora ustrezno vzdušje v skupini, poznati mora svoje ljudi in razumeti njihove potrebe in pričakovanja.

Za boljšo kakovost življenja moramo opraviti kopico spre-

memb v načinu dela, miselnih vzorcih in obnašanju. Da spremembe obvladamo, moramo jasno določiti cilj in pot ter poznati izhodiščno stanje. To lahko spoznamo z analizo vzrokov, ki pa ne sme biti sama sebi namen, ampak temelj sprememb in osnova za preprečevanje ponavljanja napak.

Razlika med optimistom in pesimistom je v tem, da pesimist pozna več podatkov.

Koncept celotnega obvladovanja kakovosti mora postati element procesa v izobraževanju za delo v vseh oblikah in na vseh ravneh. Enako morajo sodobne metode vodenja postati način dela vodstvenih struktur. Pri tem se je treba zgledovati po uspešnejših. Tem spremembam se najbolj upira tista upravljalska struktura, ki se ne bi bila sposobna prilagoditi ravni zahtev sodobnega vodenja. Potencialno so to vodje neučinkovitih gospodarskih subjektov.

Priznanje, da smo slabi, je prvi korak k izboljšanju.

Pri uvajanju sprememb nam morajo biti določene stvari popolnoma jasne. Vedeti moramo, da ljudje radi delajo, če jim jasno predstavimo cilje in če razumejo svojo vlogo v njih. Usposabljanje je uspešno z izkušenim mentorjem. Ta verjame v ljudi, v njihove sposobnosti ter jih razvija do te mere, da zmorejo več, kot zmore on sam. Ljudje so pripravljene sodelovati, če v programu vidijo tudi zadovoljevanje svojih socialnih in razvojnih potreb. Ljudi je treba motivirati, to pa je mogoče le od znotraj. Ustvariti moramo vzdušje, ki dviguje samozavest in predstavlja izziv. Med ljudmi mora biti velika stopnja zaupanja. Prevladovati mora spodbujanje, ne kaznovanje.

Velika večina ljudi bi s spremembami, temelječimi na politiki kakovosti, pridobila, ven-

dar se jim upira, ker jim niso dovolj jasne in ne poznajo pozitivnih zgledov.

Navade so koristne in brez njih ne bi mogli živeti, predstavljajo pa glavno oviro v boju s spremembami. Nove razmere zahtevajo od ljudi velik miselni in čustveni napor, zato se jih bojijo in odklanjajo. Zato moramo z izobraževanjem pričeti pri elementarnih znanjih o kakovosti, saj lahko prevelika razlika med zahtevami in dejanskim stanjem pri razumevanju kakovosti negativno vpliva na miselnost o kakovosti. Človek mora imeti možnost, da snov, ki jo je slišal na predavanju, na različne načine poveže s svojo prakso. Kakovosti ni mogoče povečati z odlokom, ampak samo z vztrajnim prepričevanjem in osebnim zgledom, kar je glavna naloga vodilnih.

Ljudje so pripravljene trdo delati, če cenijo svoje podjetje, če je vodenje v njem dobro in če vedo, kaj se od njih pričakuje. Učinkovito vodenje premaguje odpor ljudi do sprememb navad, ki jih imajo.

Vedno pa moramo imeti pred očmi tudi spoznanje, da kakovost ni nekaj, kar je samo sebi namen, ni nekaj kar je mogoče obravnavati izven sociotehničnega sistema, ampak je njegov sestavni del.

Teh nekaj deset let rad živel bi, ne životaril!

V celotnem procesu izboljševanja kakovosti življenja

imamo "kakovostniki" predvsem vlogo zdravnikov, ki pišejo recepte, predlagajo načine zdravljenja in priporočajo preventivne ukrepe. Skrb za zdravljenje in svoje zdravje mora vsak gospodarski subjekt prevzeti sam, za kar pa odgovarja upravljalska struktura.

Literatura:

- P. Crosby: Kakovost je zastonj
- J. Žnidaršič: Razumevanje kakovosti
- Delo, članki o kakovosti v prilogi Znanje za razvoj

Gojko Melanšek, dipl.inž.

OSKRBA Z ENERGIJO V JANUARJU IN FEBRUARJU

Januarja je bila dobava in oskrba porabnikov z zemeljskim plinom omejena. Od 14. 1. od 13. ure do 15. 1. do 13. ure na 1000 Sm³, ostale dni pa je bila normalna. Tudi februarja ni bilo problemov. Mazuta in propan-butana nismo nabavljali.

Med redukcijo zemeljskega plina smo parni in vročevodne kotle kurili z mazutom in odpadnim oljem, za metalurške peči pa smo v omrežje dodajali propan-butan.

Proizvodnja sekundarnih energentov je bila v redu. Januarja je bila motena oskrba s hladilno, pitno in sanitarno toplo vodo zaradi zamrznjenih cevovodov med noveletnimi prazniki (Kovačnica, EPŽ, Transport, bofors, Jeklolivarna, fläkt, Jeklarna). Februarja je prišlo do okvare na grelnikih v zbirnem rezervoarju STV in kompresorski postaji v Valjarni, zato so bili problemi z oskrbo s sanitarno toplo vodo.

Januarja smo zbrali 169,4 m³ odpadne emulzije, iz nje pa pridobili 6,5 tone olja za sežig. Skupno smo zbrali 13,8 tone odpadnega olja. Ustrezne številke za februar so: 42 m³ odpadne emulzije, 4,5 tone olja za sežig in 33,1 tone odpadnega olja. Takrat smo tudi dobili 960 kg odpadnega nitro razredčila.

Januarja smo popravili vse okvare zaradi zamrznjenih cevi, februarja pa sodelovali pri izdelavi dokumentacije za 80-tonsko peč za toplotno izdelavo zvarjenecv za Stroje ter vanjo že začeli vgrajevati energetsko instalacijo.

V obeh mesecih smo po naročilu Stanovanjskega podjetja Ravne opravili dela na toplotnih napravah v stanovanjskih objektih.

Ferdinand Kotnik, inž.

DALJINSKO OGREVANJE

NAMESTO JUBILEJA -
NEZADOVOLJSTVO

Leta 1988, to je pred petimi leti, smo energetiki Železarne Ravne skupaj s Komunalnim podjetjem Prevalje slavnostno praznovali 15. obletnico daljinskega ogrevanja. Mnogi so nam čestitali in hvallili našo strokovnost in prizadevnost na tem področju. Obljubljali smo nadaljnji razvoj, še bolj zagnano delo in upali, da bodo naši porabniki zadovoljni z ogrevanjem in seveda tudi z bolj čistim okoljem.

Letos je pred nami jubilej 20 let daljinskega ogrevanja. Kaj naj o tem napišem. V dnevnem časopisu se pogosto pojavljajo članki o ogrevanju v občini Ravne. Ljudje so nezadovoljni, ne plačujejo računov. Po blokkih se formirajo skupine, ki sta-

kov višji kot v prejšnjem mesecu?

Odgovor: Ogrevanje se je podražilo napram prejšnjemu mesecu za 1,75 odstotka. Poraba toplote se je povečala za 54 odstotkov. To se pravi, da so ljudje neupravičeno zavračali račune. Za ponazoritev glej tabeli 1 in 2. V tabeli 1 vidimo povprečne zunanje temperature ob popisu števecov oz. v tekočem mesecu od 1. do 31. Obe temperaturi se bistveno razlikujeta. To pa moramo pri pogovorih o porabljeni toploti upoštevati.

Tabela 2 kaže porabo toplote po mesecih.

2. Porabniki pogosto omenjajo, da so toplotne izgube na cevovodih velike. Da so

okvar na cevovodih.

Odgovor: Porabo vode v kotlarni Energetike zasledujemo dnevno. Večjo porabo javimo Komunalnemu podjetju Prevalje, ki pa mora takoj ukrepati.

4. Porabniki se ne pogovarjajo o porabljeni toploti, ampak o dobljenih računih. Ugotovitve so večkrat take: stranka v sosednjem bloku ima bolj toplo in manj plača itd.

Odgovor: V prejšnjih kurilnih sezonah smo ugotavljali specifično porabo toplote po objektih glede na izoliranost objekta. Pri pregledih smo večkrat ugotovili, da so bili števeci v okvari, včasih pa je zatajila tudi avtomatika. Seveda smo pri takih ugotovitvah takoj ukrepali.

Ne rečem, da KP tega ne dela, vendar mislim, da je pri tej organiziranosti tak nadzor nemogoč. Saj zadnje mesece opažam, da so se specifične porabe spremenile v objektih, ki so si podobni. Vzrok je pomanjkljiv nadzor.

5. Porabniki se zavzemajo, da bi merili porabo toplote v vsakem stanovanju.

Odgovor: Pravilna usmeritev je, da se poraba toplote meri za

da se pritožujejo stanovalci, ki jim bivalni prostori mejijo na hodnik in imajo zaradi tega kakšno stopinjo manj v prostoru.

ZAKLJUČNA MISEL

Preden jubilej ob njegovi 20-letnici zaželim vse dobro, še to:

1. Nujno je treba spremeniti organizacijo daljinskega ogrevanja. V tej organiziranosti so trije, ki skrbijo za nadzor, vzdrževanje in ukrepanje. V konkretnih primerih se izgovarjajo drug na drugega. Preden pa se odpravi napaka, preteče preveč časa.

a) Za dobavo toplote iz kotlarni Energetike je odgovorna Energetika Ravne, d.o.o.

b) Za priključne postaje, v katerih je vsa regulacija, je odgovorno Komunalno podjetje Prevalje.

c) Za ogrevanje prostora v objektu je odgovorno Stanovanjsko podjetje Ravne.

2. Podjetja, ki se v Sloveniji ukvarjajo z daljinskim ogrevanjem, imajo velike izkušnje. Pri njih zaposleni strokovnjaki razpolagajo s podatki, ki jih lahko uporabljajo pri sporih z uporabniki, pa tudi za nadaljnji razvoj.

3. Prav bi bilo, če bi pri Komunalnem podjetju Prevalje strokovnjaki ob določenih dnevih in urah odgovarjali na vprašanja uporabnikov.

4. Prek lokalnih televizijskih kanalov po dolini bi morali uporabnikom dati napotke in važna opozorila.

5. Narediti bi morali plan in vrstni red dokončanja plinifikacije v občini, ne glede na finančna sredstva.

6. Strokovno bi bilo treba

TABELA 1

POVPREČNE MESEČNE ZUNANJE
TEMPERATURE GLEDE NA POPIS
TOPLOTNIH ŠTEVCEV

14. okt. 92	-	15. nov. 92	+ 5,5 ^o C
14. nov. 92	-	14. dec. 92	+ 1,9 ^o C
14. dec. 92	-	14. jan. 93	- 4,5 ^o C
14. jan. 93	-	14. febr. 93	- 0,48 ^o C
14. febr. 93	-	14. marec 93	- 0,49 ^o C

POVPREČNE MESEČNE ZUNANJE
TEMPERATURE OD 1. do 31. V
MESECU

OKTOBER 92	+ 5,5 ^o C
NOVEMBER 92	+ 3,6 ^o C
DECEMBER 92	- 1,98 ^o C
JANUAR 93	- 2,05 ^o C
FEBRUAR 93	- 0,78 ^o C

TABELA 2

PRIKAZ PORABLJENE TOPLOTE ZA MESTO RAVNE (V KOTLARNI) IN PRI UPORABNIKI

ZAČETEK KURJENJA	PORABA TOPLOTE PO ŠTEVCIH ZA MESTO RAVNE		PORABA TOPLOTE PO ŠTEVCIH PRI UPORABNIKI		IZGUBA TOPLOTE OD KOTLARNE DO UPORABNIKOV	PRIMERJAVA PORABE TOPLOTE GLEDE NA PREDHODNI MESEC
	MWh	1	MWh	2		
oktober 92 do 12. nov. 92	3.895		3.381		13,2 %	
12. nov. 92 do 12. dec. 92	5.565		(6.007)		okvara števca	54 % več
12. dec. 92 do 12. jan. 93	8.475		7.363		13,1 %	41 % več
12. jan. 93 do 12. febr. 93	6.705		6.237		7,5 %	21 % manj
12. febr. 93 do 12. marca 93	6.088		5.453		10,4 %	9 % manj

novalce še spodbujajo k neplačevanju računov. Tudi sam sem bil na takem sestanku stanovalcev s predstavniki Komunalnega podjetja, pa tudi s sindikalnimi zaupniki v Železarni Ravne, a žal moram priznati, da je tu zatajila stroka.

Skušal bom na kratko odgovoriti na najbolj pogosta vprašanja na takih sestankih:

1. Zakaj so bili zneski na položnicah, ki smo jih prejeli okoli 20. decembra 1992, v povprečju za 70 do 90 odstot-

trase, kjer je speljan cevovod, kopne, in da zaradi takih izgub oni plačujejo tako velike zneske.

Odgovor: Iz tabele 2 je razvidno, da so izgube okoli 15 odstotkov, kar pa je odvisno od odvodne temperature iz kotlarnice, ki se regulira glede na zunanjo temperaturo. Evropske norme za izgube toplote od proizvodnje toplote do porabnika so od 13 do 15 odstotkov.

3. Občani so omenjali izgube toplote (vode) zaradi

vsak objekt posebej. Po stanovanjih jo je v tem sistemu nemogoče meriti.

6. Nepotrebno je bilo razburjanje stanovalcev na Javorniku 20 in na Čečovju 38, kjer je pri obračunu porabljene toplote prišlo do napake.

Odgovor: Pri redni kontroli in nadzoru do tega ne bi moglo priti.

7. Zaradi varčevanja odstranjujejo radiatorje na hodnikih. Posledica tega je,

razložiti in utemeljiti način ogrevanja v Črni na Koroškem v prihodnosti - ali je primeren plin ali kaj drugega.

7. Ne sme nam biti vseeno, kaj bo z daljinskim ogrevanjem v občini Ravne. Sedaj se na tem področju ne dela tako, kot smo si zastavili leta 1973.

NE DOPUSTIMO, DA SE UNIČI TO, KAR SMO USTVARILI IN KAR SO NAM ZAVIDALI V MARSIKATEREM KRAJU!

Robert Jamšek

Maloprodaja v preteklem letu

Vodja maloprodaje **Milan Božinovski** nam je predstavil rezultate in značilnosti poslovanja v preteklem letu:

"Maloprodaja je v letu 1992 poslovala uspešno. Čeprav je bil fizični obseg prodaje zaradi manjšega povpraševanja za 21,5 odstotka manjši kot leto prej, se je vrednost prodaje realno povečala za 43,5 odstotka. Značilnost prodaje v lanskem letu je "atomizacija" količin, saj je povprečna teža materiala na enega kupca znašala le 65 kg, medtem ko je leta 1991 znašala 216 kg. Za lansko poslovanje pa je značilno tudi zmanjševanje interesa za odprodajo tehnoloških viškov iz predelave. Manjše povpraševanje je rezultat zmanjšane kupne moči in pomanjkanja denarja na trgu, nekaj pa so k temu pripomogle tudi spremembe v našem plačilnem prometu. V zadnjem kvartalu smo namreč zahtevali plačilo z avansom ali zavarovanje z akcepnim nalogom, kar je še dodatno selekcioniralo kupce."

Nekaj podatkov o prodaji v letu 1992:

- največ materiala so prodali za Valjarno (183,7 tone), Kovačnico (51,5 tone) in Jeklovlek (21,2 tone)

- med prodanimi materiali so prevladovali: jekla za cementacijo (76,7 tone), jekla za poboljšanje (67,6 tone), jekla za

MALOPRODAJA - rezultati in načrti

Maloprodajo v Železarni Ravne so organizirali pred tremi leti na pobudo metalurgov, ki so predlagali, da tehnoloških ostankov in viškov ne bi ponovno vračali v proizvodnjo, ampak bi za ta material poskušali najti kupce.

Tudi po zadnji reorganizaciji maloprodaja ostaja znotraj družbe Metal in opravlja svojo funkcijo: s svojo ponudbo zadovoljuje potrebe zasebnega oziroma podjetniškega sektorja po manjših količinah materialov.

delo v hladnem (58,7 tone) in kemijsko odporna jekla (40,5 tone)

- količinsko je bila prodaja največja februarja, marca (prek 30 ton) in aprila (nekaj manj kot 30 ton), vrednostno pa marca (okrog 5 mio SIT), aprila (prek 4 mio SIT) in februarja (preko 3 mio SIT)

- v republike bivše Jugoslavije so izvozili 14 ton materialov v vrednosti okrog 60.000 DEM

- zaposleni v Železarni Ravne so kupili 40 ton materialov v vrednosti 1,6 mio SIT.

"Zaposleni so imeli tudi nekaj ugodnosti pri nakupu - nekoliko nižje cene, plačevali pa so lahko tudi z boni. Sicer pa cene oblikujemo na osnovi cenika za maloprodajo in so na splošno 10 do 15 odstotkov nižje od cen

v redni prodaji. Kadar pa je treba material rezati ali dodatno "konfencionirati", so lahko cene tudi višje, saj te usluge dodatno zaračunamo," je povedal vodja maloprodaje.

Načrti za letos

"Cilj maloprodaje v letu 1993 je uspešno dopolnjevanje prodajne ponudbe Metala. Naša prednost je zlasti pri rokih, saj prodajamo že končane proizvode, medtem ko drugi prodajajo naročene in imajo zato težave pri časih," je povedal vodja maloprodaje Milan Božinovski in nadaljeval: "Naša ambicija je, da bi prodajali blago (tehnološke

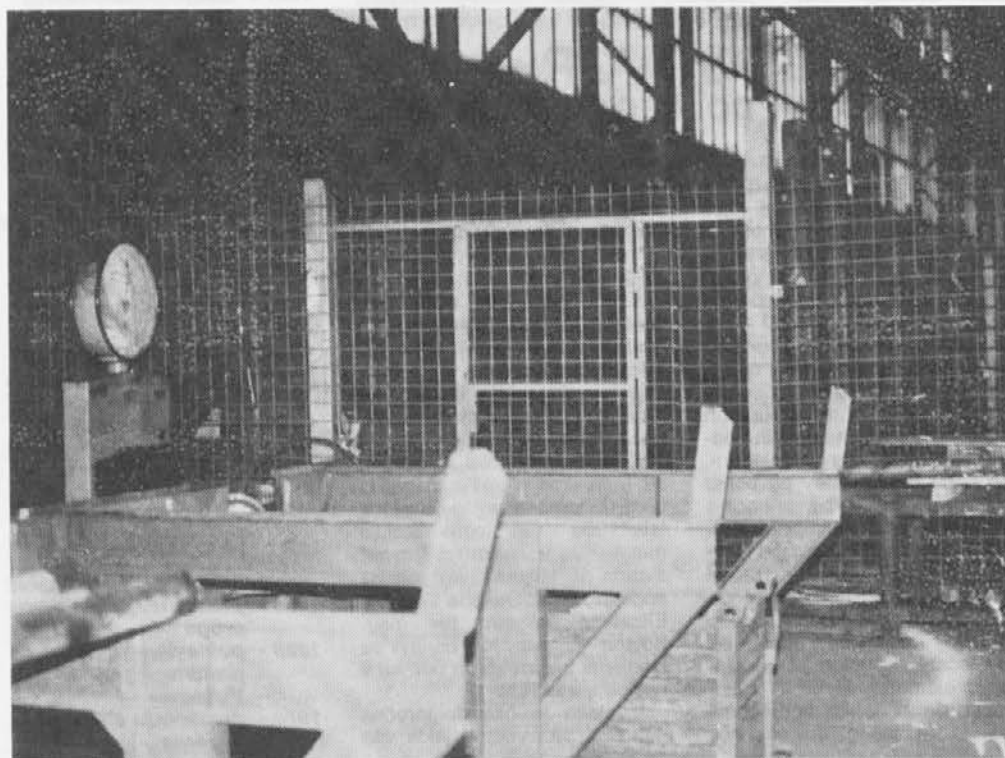
viške) vseh podjetij, zato ker to znamo - drugi se morajo šele naučiti, smo popolnejši v ponudbi, imamo pa tudi že določen krog kupcev in zato blago lažje ponudimo v prodajo. Redno prodajo tako razbremenimo drobnih poslov, da se lažje posvetijo svojim večjim kupcem in raziskavam trga, mi pa te posele uspešno opravimo z manjšimi stroški.

S priprave dela posameznih obratov nam takoj, ko pride do večjih sprememb - enkrat ali dvakrat mesečno - pošljejo spiske materiala, ki ga imajo na voljo za prodajo, mi pa s temi podatki dopolnimo spisek zalog. Kupcem želimo čim bolj ugoditi, jim tudi svetovati, saj se zavedamo, da je kupec vedno na prvem mestu, in če se tega dosledno držiš se stranke vračajo.

V začetku, ko smo organizirali maloprodajo, smo kupce poskušali pritegniti tudi s predstavitvami prek sredstev javnega obveščanja - odziv je bil relativno dober, seveda pa moramo upoštevati, da ponujamo specifično blago in zato ne moremo biti tako agresivni s propagando. Letos pa bi se radi predstavili tudi na večjih obrtnih sejmih.

V začetku leta smo se preselili v nove prostore (zgradba RRRK), skladišče pa je do nadaljnjega še ostalo na prejšnjem mestu - v hali valjarne. Tako smo dobili boljše pogoje za delo in tudi povezavo s svetom prek računalnika in telefaksa, in naše delo bomo lahko opravljali še bolj uspešno."

Irena Nagernik

ODMEVI NA PREDSTAVITVENO ŠTEVILKO KONCERNSKEGA GLASILA

VPRAŠANJE DIREKTORJU DOLGEGA PROGRAMA

Pri prebiranju predstavitvene številke glasila koncerna Slovenske Železarnice sem dobil nove informacije o ljudeh, ki jim je zaupano vodenje posameznih programov, o njihovih pogledih na programe ali dejavnosti in predstavo, kako bodo svoje zamisli realizirali. V današnjem času in stiskah ljudi njihovi pogledi in predstavljeni podatki oživljajo neko upanje in vero v preživetje. Brez te sprege med vodstvom in zadnjim delavcem v koncernu ne bo uspešna sanacija, v katero so poleg nas, ki smo direktno odvisni od uspeha tega projekta, uprte tudi oči vse slovenske javnosti.

V prvi številki ni predstavljen Dolgi program koncerna Slovenske Železarnice. Glasilo sem prebral večkrat. Na predzadnji in zadnji strani bralec lahko ugotovi, da poleg predstavljenih programov in dejavnosti obstaja v koncernu tudi Dolgi program. Dolgi program je velik del Raven in Štor. Prva številka ima svojo simboliko. Je dokument časa in prostora. In prva številka je samo ena z namenom, da nam in zanamcem dokumentira ta trenutek. V glasilu ni nikjer zapisano, da je prva številka polovična ali da je zaradi uredniških težav izpadla predstavitev dolgega programa. To je dokumentirano.

Vem, da bo v naslednji številki predstavljen tudi dolgi program. Dolgi program mora biti predstavljen zaradi ljudi, ki delajo v programu in je uspeh programa njihovo edino upanje preživetja. Program mora biti predstavljen zaradi izdelkov, ki jih tu proizvajajo. Program mora biti predstavljen tudi zato, ker je del nove proizvodne strukture v državi Sloveniji. In za konec. Program mora biti predstavljen zaradi davkoplačevalcev, da zvedo, kaj se bo zgodilo z njihovim denarjem.

Vprašujem direktorja dolgega programa, zakaj ima do vseh teh osnovnih vprašanj tak odnos, kot ga je pokazal s tem, da njegov program ni bil transparentno predstavljen v predstavitveni številki glasila koncerna Slovenske železarnice. Kot strokovnjak pa sem dolžan postaviti to vprašanje tudi zaradi preproste resnice, ki je zapisana v pravljici o cesarjevih oblačilih. Ne morem si dopustiti, da bi mimo vsega strokovnega kadra preprost delavec ugotovil, kakšna so našega cesarja oblačila.

Dr. Dušan Vodeb

ODGOVOR DIREKTORJA DOLGEGA PROGRAMA

Vesel sem, da danes kljub vsem težavam in melanholiji, ki nas obdaja, toliko ljudi spremlja in sprašuje, zakaj nismo bili predstavljeni kot dolgi program v predstavitveni številki koncernskega glasila. V opravičilo vsem naj povem, da sem menil, da je ta številka posebna številka, ki naj nam na Ravnah predstavi programe ostalih podjetij znotraj Slovenskih železarn. Za našo predstavitev pa bomo kot domačini izrabili prihodnje prilike - in bomo predstavili program vročega dolgega programa, torej program Metala Ravne in Jekla Štor. Do trenutka, ko je bilo treba oddati gradivo, tudi še niso bili razčiščeni nekateri organizacijski elementi, ki bi mi omogočili, da bi lahko popolnoma odkrito in jasno opisal našo

shemo. Danes, ko so te stvari urejene, obljubljam, da se bomo v naslednji številki predstavili takšni, kot smo!

Glede na to, da sem lahko prebral odprto pismo dr. Vodeba, bi vendar rad odgovoril nanj. Ne bi se hotel spuščati v posamezne misli, ki izražajo strah glede strategije in usode naše metalurgije, torej Metala Ravne. Da bi lahko odgovoril, se bom vrnil nekoliko nazaj in bom uporabil razvojno študijo iz leta 1988 - "Strategija razvoja metalurgije v Železarni Ravne" avtorja dr. Milana Švajgerja ter sodelavcev dr. Dušana Vodeba, Elizabete Pandev ter mag. Bojana Jelena. Na osnovi te študije je bila začrtana politika v naslednjih letih.

Izdelana je bila dolgoročna napoved proizvodnje jekla vse

do leta 2000, na osnovi te analize pa je bil izdelan plan prestrukturiranja metalurgije na Ravnah. Na osnovi te analize smo na Ravnah v naslednjih letih močno investirali v jeklaro - začele so potekati priprave za investicijo peči UHP ter VIDP. V tem času je bila tudi izdelana študija Mc Kinseya. Ravenčani smo glasno nasprotovali tej študiji, dvomili o analizah in sklepih in dokazovali, da so vse spremembe, ki so se začele pojavljati na Vzhodu, in s tem pogojno tudi na Zahodu, stvar tega sveta in ne tudi nas, ki vanj spadamo.

Uporabil bom tabele te študije v smislu osvetlitve strategije 1988 in novih usmeritev, pred katerimi smo danes.

PREGLED INVESTICIJ

JEKLARNA

- 1948 - izdelamo prvo elektro jeklo v 2 t EOP
- 1952 - postavljena 5 t EOP
- 1953 - postavljena 2 t indukcijska peč SICE
- 1953 - postavljena 1,5 t indukcijska peč ASEA
- 1954 - postavljena 10 t EOP
- 1962 - postavljena 25 t EOP
- 1967 - ukinjena proizvodnja SM jekla v 30 t peči
- 1968 - postavljena prva 40 t EOP
- 1970 - postavljena druga 4 t EOP
- 1973 - postavljena prva 2 t naprava za EPŽ v Jugoslaviji za proizvodnjo najkvalitetnejših jekel
- 1984 - postavljena druga 36 t naprava za EPŽ, ena najmodernejših na svetu
- 1984 - postavljena moderna naprava za vakuumsko obdelavo 10, 25 in 40 t talin po VAD in VOD postopku

VALJARNA

- 1964 - postavitev srednje proge
- 1968 - postavitev lahke profilne Valjarne
- 1970 - demontaža stare Valjarne

- 1970 - postavitev težke proge Ø 750 mm
- 1987 - postavitev tretje moderne ogrevne peči Allino za povečanje proizvodnje lahkih profilov

Vzporedno je potekala gradnja komornih in kontinuirnih peči za toplotno obdelavo.

KOVAČNICA

- 1942 - postavitev krčilnih strojev za proizvodnjo obrobov krogljnih ležajev
- 1956 - začetek proizvodnje na hidravlični 12 MN stiskalnici
- 1961 - začetek proizvodnje na hidravlični 18 MN stiskalnici
- 1980 - postavitev moderne 6 FM kovaške linije za predelavo visokolegiranih jekel

Parna kladiva so še iz prejšnjega stoletja, obe stiskalnici pa sta iz vojnih reparacij.

JEKLOVLEK

Razvijati se je začel po letu 1950, intenzivneje pa po 1960, z nakupom vlečnih in brusilnih strojev ter linije Cirkograf za kontrolo površinskih napak. Hkrati so nabavili agregate za toplotno obdelavo (predvsem rekristalizacijsko žarjenje). V zadnjih letih so postavili dva moderna stroja za luščenje jekla s skupno zmogljivostjo 10 000 ton letno.

Študija napoveduje tudi bodočo proizvodnjo jekla.

Tabela 1: Napoved proizvodnje jekla po vrstah za leto 1990

Asortiment	tone
Pretaljeno za vložek	2.000
Kvalitetna ogljikov.	-
Kvalitetna nizkoleg.	2.000
Plemenita C konstr.	7.000
Plemenita C orodna	7.000
Plem. nizko legirana	12.000
Plemenita orodna I	60.000
Orodna za utope	10.000
Hitrozna	5.000
Plem. visoko legirana	75.000
Skupaj	180.000

Železarna Ravne - Poslovni servis, d.o.o.
Oddelek za informiranje

Ravne, april 1993

ANKETA O INFORMIRANJU

Pred vami je kratka anketa o informiranju v Železarni Ravne. Pripravili smo jo v oddelku za informiranje, da bi izvedeli za mnjenja čim širšega kroga sodelavcev; tako bi bilo naše delo še boljše, bralci pa z nami zadovoljni.

Prosimo vas, da se našemu povabilu v čim večjem številu odzovete. Anketa je tajna, saj nas ne zanima mnenje posameznika, ampak skupine. Ob vsakem vprašanju so navodila za odgovarjanje in prosimo, da jih upoštevate. Odgovarjate tako, da obkrožite črke pred izbranimi odgovori ali napišete svoj odgovor na črto. Izpolnjene ankete boste lahko oddali v za to posebej pripravljene škatle pri vratarjih in v jedilnicah, lahko pa jih tudi pošljete na uredništvo Fužinarja. Pričakujemo jih v tednu dni po izidu glasila.

1. Kje ali od koga dobite največ informacij o vašem podjetju (oziroma o nekdanji Železarni Ravne) in o dogajanju v njem? (možnih več odgovorov, izberite jih največ 5)

- a. od nadrejenih
- b. od prijateljev, znancev in sodelavcev
- c. na različnih sestankih
- č. v Informativnem fužinarju ali Novicah
- d. prek razglasne postaje
- e. iz dnevnega časopisja
- f. prek radia in televizije
- g. na zborih delavcev
- h. prek obvestil ali zaupnikov sindikatov
- i. po drugi poti (navedite): _____

j. informacij o podjetju ne dobim

2. Kje bi želeli dobiti še več informacij o dogajanju v vašem podjetju oziroma ostalih podjetjih na lokaciji Ravne? (možnih več odgovorov, izberite jih največ 5)

- a. pri nadrejenih
- b. pri prijateljih, znancih in sodelavcih
- c. na različnih sestankih
- č. v Informativnem fužinarju ali Novicah
- d. prek razglasne postaje
- e. iz dnevnega časopisja
- f. prek radia in televizije
- g. na zborih delavcev
- h. prek obvestil ali zaupnikov sindikatov
- i. po drugi poti (navedite): _____

j. ne želim več informacij

3. Koliko člankov v Informativnem fužinarju preberete? (en odgovor)

- a. vse
- b. več kot polovico
- c. le nekaj
- č. jih samo preletim, nobenega ne preberem v celoti
- d. Informativnega fužinarja sploh ne berem (kdor je obkrožil d., preskoči na vprašanje 12)

4. Kje preberete Informativni fužinar? (en odgovor)

- a. v službi
- b. doma
- c. nekaj v službi, ostalo doma
- č. včasih v službi, včasih doma
- d. drugje (napišite): _____

5. Katere članke oziroma rubrike v Informativnem fužinarju najraje prebirate? (možnih več odgovorov, izberite do 5 najpogostejših)

- a. mesečno poročilo o proizvodnji in prodaji
- b. o delu sindikatov
- c. strokovne članke
- č. članke o dogajanju v podjetjih
- d. kulturo
- e. rekreacijo in šport
- f. zanimivosti iz revij
- g. kadrovska gibanja
- h. fotovesti
- i. faktorje po kolektivni pogodbi
- j. uvodnike
- k. drugo (navedite): _____

6. Kaj bi še želeli prebrati v Informativnem fužinarju? (možnih več odgovorov, izberite do 5 najpogostejših)

- a. več informacij o poslovanju družb
- b. informacije o plačah
- c. članke o življenju in delu sodelavcev
- č. mnjenja delavcev o aktualnem dogajanju, problemih
- d. prispevke o težavah v družbah, njihovem razreševanju
- e. članke o dogajanju izven železarne (rubriko iz naših krajev)
- f. polemike
- g. več o kulturi
- h. več o športu
- i. strokovne članke z različnih področij
- j. kaj drugega (napišite): _____

7. Napisanih je nekaj trditev o Informativnem fužinarju, vi pa označite, koliko se z njimi strinjate. (v vsaki vrstici izberite en odgovor in vpišite X v ustrezno kolono)

	se v celoti strinjam	le delno se strinjam	se sploh ne strinjam
a. vsebina člankov je zanimiva			
b. članki so prekratki			
c. problematika je dobro obdelana in predstavljena			
č. oblika glasila je privlačna			
d. premalo je fotografij			
e. črke so premajhne			
f. sodeluje premalo različnih avtorjev			

8. Ali naj Informativni fužinar tudi v prihodnje prinaša informacije o faktorjih za izračun plače po podjetniški kolektivni pogodbi? (en odgovor)

- a. da
- b. ne
- c. ne vem
- č. vseeno mi je

9. Kako ste zadovoljni z novim načinom razdeljevanja Informativnega fužinarja? (en odgovor)

- a. sem zadovoljen, sedaj je bolje (dobim svoj izvod)
- b. prej, ko smo ga dobili pri vratarju, je bilo bolje
- c. vseeno mi je

10. Če bi bilo treba Informativni fužinar plačevati (da bi sploh lahko še izhajal), ali bi bili pripravljeni to storiti? (en odgovor)

- a. da
- b. občasno
- c. ne
- č. ne vem, odvisno od (navedite): _____

11. Ali mislite, da je prav, da naši upokojeanci ne prejema več Informativnega fužinarja? (en odgovor)

- a. prav je
- b. ni prav
- c. ne vem
- č. vseeno mi je

12. Kako ste zadovoljni z obveščanjem prek razglasne postaje? (en odgovor)

- a. sem v celoti zadovoljen (vsebina je v redu, se sliši)
- b. slabo se sliši, vsebina odgovarja
- c. največkrat se slabo sliši, slaba je tudi vsebina (napišite zakaj): _____
- č. skoraj nič se ne sliši
- d. v našem oddelku ni ozvočenja

13. Kako ocenjujete Novice? (en odgovor na vsako vprašanje)

- obliko:
 a. všeč mi je
 b. le delno mi je všeč, napišite zakaj: _____
 c. ni mi všeč, napišite zakaj: _____

- vsebino:
 a. ustrežna
 b. delno ustrežna, napišite zakaj: _____
 c. neustrežna, napišite zakaj: _____

- pogostost izhajanja:
 a. v redu
 b. izhajati bi morale pogosteje
 c. izhajale bi lahko bolj poredko

- naklado:
 a. v redu
 b. treba je poskrbeti za večje število izvodov
 c. zadoščalo bi manj izvodov

14. Ali berete Koroški fužinar? (en odgovor)

- a. da, redno
 b. samo občasno
 c. ne berem
 č. včasih sem ga, zdaj pa ne več

15. Kaj menite o pogostosti izhajanja Koroškega fužinarja? (en odgovor)

- a. dve številki na leto se mi zdita v redu
 b. dovolj bi bila ena številka na leto
 c. želel-a bi več številke na leto (3 ali 4)

16. Prosimo, da ocenite Koroški fužinar. Napisanih je nekaj trditev, vi pa označite, koliko se z njimi strinjate. (v vsaki vrstici izberite en odgovor in vpišite X v ustrezno kolono)

	se v celoti strinjam	delno se strinjam	se ne strinjam
a. preveč je zgodovinskih člankov			
b. treba je vključiti literarne prispevke			
c. raven pisanja je preveč zahtevna			
č. po zaslugi Koroškega fužinarja se je ohranilo veliko pričevanj o ljudeh in dogodkih			
d. čeprav so se direktorji družb odrekli mecenstvu nad njim, ne smemo dopustiti, da preneha izhajati			

17. Bi želeli informacije tudi iz ostalih družb, ki sestavljajo koncern Slovenske železarne in niso na Ravnah - npr. v obliki glasila na ravni koncerna? (en odgovor)

- a. da, zanima me, kaj se dogaja drugod
 b. samo občasno (nekaj številke na leto)
 c. le, če se zgodi kaj izjemnega
 č. ne, zanima me le, kaj se dogaja pri nas

18. Kako vam je bila všeč marčevska številka časopisa, v kateri so bile informacije o vseh družbah, ki sestavljajo Slovenske železarne? (en odgovor)

- a. bila mi je všeč, saj me zanima, kaj se dogaja drugod
 b. članki so preveč splošni, ne govorijo o konkretni problematiki
 c. ni mi bila všeč, saj me ne zanima, kaj se dogaja drugod
 č. te številke nisem prebral-a

19. Kako bi na splošno ocenili obveščanje v železarni ali v vaši družbi? (en odgovor)

- a. obveščanje je dobro, dobim vse informacije, ki jih želim
 b. z obveščanjem nisem povsem zadovoljen, marsikatere informacije ne dobim
 c. obveščanje je slabo, ne dobim informacij, ki jih želim

20. Katere časopise ali revije še berete? (en odgovor v vsaki vrstici - vpišite X v ustrezno kolono)

	redno	občasno	nikoli
a. Večer			
b. Delo			
c. Slovenca			
č. Ljubljanski dnevnik			
d. Slovenske novice			
e. Republiko			
f. Nedeljski dnevnik			
g. Prepih			
h. 7D			
i. Družino			
j. Jano			
k. Mladino			

21. SPLOŠNI PODATKI O ANKETIRANCU

- a. spol: M Ž
 b. starost: _____ let
 c. delovna doba v Železarni Ravne: _____ let
 č. izobrazba: _____
 d. vrsta dela, ki ga opravljate: 1. proizvodno delo
 2. administrativno - tehnično
 3. strokovno
 4. vodstveno - vodilno
 e. družba: _____
 f. sodelavec (dopisnik) Informativnega oziroma Koroškega fužinarja: DA NE

22. Ali bi želeli opozoriti še na kaj, napisati še kakšno vaše mnenje o obveščanju?

ZA SODELOVANJE V ANKETI SE VAM NAJLEPŠE ZAHVALJUJEMO!

Študija navaja mnogo opredelitev in pogledov na razvoj valjarne, kovačnice in jeklovleka.

Po tem letu smo se lotili intenzivnih vlaganj v jeklarno. Lotili smo se gradnje peči UHP ter VIDP.

Danes smo pred drugimi številkami in pred drugačno strukturo, kot smo bili leta 1988. Kje so potrebe samo po hitro-rezernem jeklu, ki jih navaja ta študija (3000 do 3500 ton letno), ter proizvodnja specialnih jekel, torej stelitov, super zlitin, zlitin za grelne elemente v skupni letni količini 2500 ton? Od zagona te peči leta 1990 do danes smo izdelali skupno le 151,8 tone (leta 1990 - 64 t, 1991 - 52,6 t, 1992 - 35,2 t, I-IV 1993 - 0 t). Predvidena letna proizvodnja te peči je 2000 ton.

Tu se začnejo razvijati pravi kazalci naše krize.

Kje je vsaj deloma planirana proizvodnja na peči UHP?

Njena letna zmogljivost je 150.000 ton, lani pa je izdelala le 67.025 ton jekla.

Ne želim polemizirati, vsi vemo, kaj se nam je dogodilo. Trdim nekaj drugega, in to je, da ravno študija iz leta 1988 ni strategija, temveč skupek želja, kaj vse bi želeli imeti v naši metalurgiji. Te misli so le seštevek zmnožkov količin in predvidevanj vse do leta 2000 s pomočjo matematičnega modela. Ali so bila upoštevana vsa gibanja okrog nas, ali so bila predvidena, načrtovana ali podprta s pomočjo tržnih raziskav, to je bistveno vprašanje. Smem trditi, da smo imeli leta 1988 ves jugoslovanski trg, pa vendar so že takrat in v fazi gradnje peči v naslednjih letih tržne raziskave kazale, da smo daleč od stvarnosti in da ne bomo vedeli, kaj početi z novimi zmogljivostmi; ko smo jih pridobili, pa smo začeli vsevpred tarnati in zmerjati, da naša komerciala ne sledi investicijski izgradnji in danim možnostim.

Tu se postavlja vprašanje, kaj je bilo prej - jajce ali kura, ali v našem primeru - petelin!

Lahko bi mi kdo očital, zakaj polemiziram s preteklostjo; povej rajši zdaj ti, kakšna je strategija za jutrišnji dan!

Vse to bi lahko delali mirneje in normalno, če ne bi živeli v času preživetja za vse nas. Ravne so nastajale skozi filozofijo povezave predelovalnega dela z metalurškim delom. Ta del je bil zvezan skozi stoletja, in kadarkoli smo se oddaljili od tega koncepta, smo pogoreli, in kadarkoli smo bili umerjeni in usklajeni, smo preživeli. Metalurgija Raven je gradila celotno mehansko predelavo v vsem njenem razvoju, posebno pa v novejši povojni zgodovini. Vez metalurgija - predelava je bila vez preživetja, pa vendar je mati metalurgija vedno silila skozi ali čez svoje okvirje.

Danes, ko smo se po tihem in sporazumnem spoznanju ločili in naenkrat hočemo vsak po svoje, ter istočasno težko priznavamo, da smo vendar iz iste matere, smo naenkrat spoznali, da je z nami - Metalurgijo ali Metalom - nekaj hudo narobe. Šele sedaj so se nam dvignili zastorji in spoznavamo, kaj je res ostalo, šele sedaj se vidijo vse usmeritve ali strategije preteklega razvoja metalurgije na Ravnah. Ta metalurgija mora odvreči balast in se osmiseliti. Vedno so bila naša gledanja in želje usmerjene v jeklarno, v rojstvo jekla. V to rojstvo smo bili tako zaverovani, da nismo videli, kaj se je v glavah naših velikih in neobremenjenih strategov rodilo potem, ko smo naredili jeklo. Ali ni bila ravno ta filozofija v nasprotju s tem, kar danes govorijo ali govorimo, o finalizaciji, o dodani vrednosti, ali pa se je načrtno pozabljalo, da je metalurgija tudi valjarna, kovačnica in jeklovlek. Zgradili smo resnično črno metalurgijo.

Kam torej danes? Metalurgija oziroma Metal mora znotraj sebe zaokrožiti svoje možnosti. Doreči mora v teh hudih časih,

kaj bo z njim jutrišnji dan. Brez sposobnosti, da znotraj Metala dvigne dodajno vrednost, smo obsojeni na propad. Metal mora spremeniti lastno filozofijo črnega metalurgaša, ki dela le polproizvode, naprej v verigi pa je popolnoma tiho. Iz črne metalurgije moramo preiti v svetlo metalurgijo z novimi posegi v valjarne, kovačnice in jeklovleku, saj smo tukaj na nekaterih področjih v razpadu. Šele tako bomo postali zaokroženi, šele tako bomo postali znotraj sebe dovolj močni in pripravljeni na vse izzive zunanjosti.

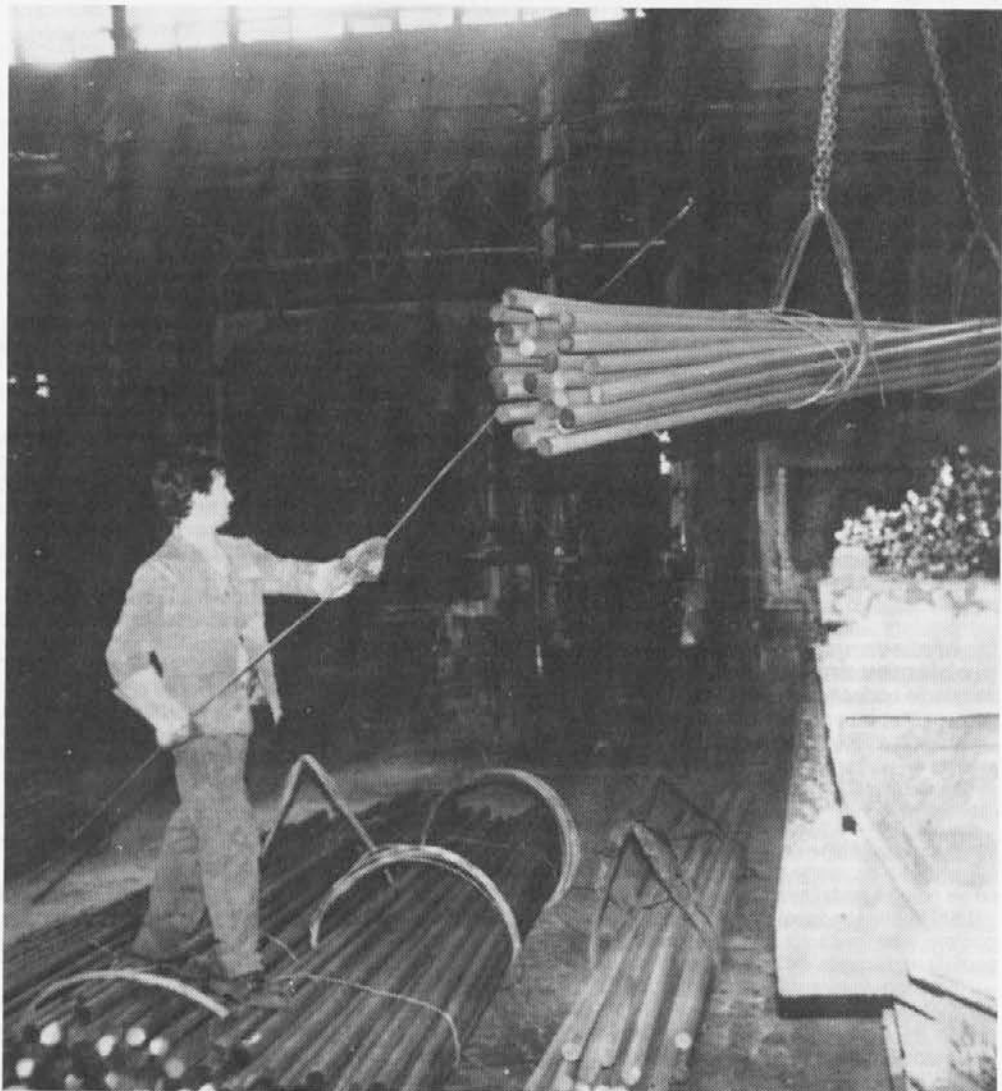
Morda na koncu še nekaj.

Nikoli niso bila moja vrata zaprta, bila so preveč odprta in stene transparentne. Če to ni res, zakaj mi jih ne pomagate odpreti? Odpirajmo jih skupaj. Zdaj smo še toliko bolj potrebni pozitivnih idej, ne idej sanjanja, temveč konstruktivnosti. Koliko vode bo moralo preteči, da bomo vsi dojeli, da se točemo za preživetje, podobno kot se točejo vsi metalurški kompleksi na svetu. Zavedajmo se, da nismo izolirani in sami v tem sončnem sistemu. Smo del tega sistema, če to hočemo ali ne.

Smo tukaj v tem času in tem prostoru. Prepričan sem, da moramo vztrajati v tej borbi, ki jo s takšnim veseljem opazujejo nekateri naši kolegi s figami v žepu. Koliko nas še mora stresti, da bomo dojeli, za kaj gre? Nekdanji stebri industrije se majoje v lastnih temeljih. Vi pa zlivate svoj žolč in valite krivdo name, ker nisem sposoben začarati boljših časov. Išči človeka teh sposobnosti! Tudi jaz bom pomagal.

P.S. Samo še to! Za zaključek pisma ste, dr. Vodeb, privlekli globoko misel Andersenovih pripovedk. Toda če smo že privlekli to misel kot poduk in v razsvetljenje množicam zgodbo o cesarjevih oblachilih, potem Vas vprašam, ali niste ravno Vi bili kreatorji cesarjevih oblachil? Ali ne nosite tudi vi odgovornosti in bremena, da se ta ubogi cesar ni imel v kaj odeti že od prvega trenutka, ko se je usedel na ta razbeljeni prestol... Mislim, da ste ustvarjali v času, ko ste imeli na razpolago škarje in platno, nastala pa je megla in dim.

Dipl. inž. Andrej Kokalj

IZOBRAŽEVANJE V ŽELEZARNI RAVNE V LETU 1992

1. UVOD

Takoj na začetku moram povedati, da smo zaposlene na izobraževanju in naši sodelavci z dokaj pozitivnimi in ugodnimi občutki zaključili lansko leto. Naše zadovoljstvo je temeljilo na prepričanju, da smo vse leto veliko delali in da smo v primerjavi s prejšnjimi leti naredili korak naprej, da smo si uspeli postaviti še kar solidno osnovo za nadaljnje delo pri izgradnji sistema izobraževanja in usposabljanja, ki ga sodobno in uspešno podjetje potrebuje.

To, da smo na pravi poti, da smo dejavnosti pravilno vsaj zastavili, si nismo domišljali le sami, ampak so nam povedali pri auditu REVOZA v STO v marcu in pri auditu BIRO VERITAS v Metalurgiji v juniju. Obakrat je bil pristop k izobraževanju in usposabljanju ugodno ocenjen s pripombami, da so dejavnosti pravilno zastavljene in da je treba tako nadaljevati, da se čim prej približamo uspešnim podjetjem na Zahodu.

DOSEŽKI V LETU 1992

Sami pa smo šteli kot dosežke 1992. leta:

- začetek tako imenovane **interne šole kakovosti**, na katere programskem delu sta se najbolj angažirala nosilca seminarja CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI Jože Šegel in Dušan Pahor
- pridobitev in primerno ureditev prostorov za izobraževalne dejavnosti - IZOBRAŽEVALNI CENTER - v 3. nadstropju specialne jeklane
- zmanjšanje stroškov pri izvajanju funkcionalnih oblik usposabljanja (usposabljanje žerjavovodij, varilcev, vilčaristov itp), ker smo vse te tečaje začeli organizirati sami
- sistematičen pristop k učenju tujih jezikov, pri čemer smo vsaj delno uskladili potrebe dela in interese posameznikov, povečali število udeležencev tečajev tujih jezikov in zmanjšali stroške.

2. IZOBRAŽEVANJE ŠE NI DEJAVNIK USPEŠNOSTI

Kolikšen dejavnik uspešnosti je izobraževanje oz. koliko se nam zdi potrebno in pomembno za doseganje boljših poslovnih rezultatov, smo spoznali v januarju 93, ko so se pristojni dogovarjali, katere dejavnosti "rajne" Uprave bodo združili v dejavnost Poslovnega servisa. Izobraževanje se je komajda obdržalo, viselo je na nitki, ker je to tako in tako "le zapravljanje denarja". Če ne bo izobraževanja, se takoj zmanjšajo stroški za izobraževanje, pa še res je!

Izobraževanje je za podjetje lahko le zapravljanje denarja - potrošnja,

- če udeleženci izobraževanja informacij in znanja, ki so ga pridobili, pri delu ne uporabljajo oz. ga ne vnašajo v svoje delo
- če ni pogojev za uporabo novega znanja, če niso vsi dejavniki, ki vplivajo na rezultate, usklajeni (tehnologija, vodenje, organizacija, zahtevane motivacije ...)

Zavedati se moramo, da je lažje pridobiti znanje na seminarju kot pa ga uporabljati v praksi.

Če vemo, kaj hočemo in kaj morajo zaposleni za doseganje postavljenih ciljev znati, jih moramo to naučiti, jim omogočiti uporabo novega znanja in od njih tudi zahtevati spremenjen način dela. Takrat pa so stroški za izobraževanje že investicija, ki vrača denar.

Pri tem ima odločilno vlogo vodstvo podjetja. **OE izobraževanje je vodstvu le v pomoč pri reševanju problemov znanja**, in sicer gre za znanje že zaposlenih in tudi za znanje bodočih kadrov.

3. NEKAJ S PODROČJA IZOBRAŽEVANJA BODOČIH KADROV V LETU 1992

3.1. ŠTIPENDIRANJE

Na vseh ravneh izobraževanja smo imeli 259 štipendistov, razdeljenih po podjetjih. Za šolsko leto 92/93 nismo razpisali štipendij, štipendijsko razmerje smo podaljšali le štipendistom srednjih šol, ki so se odločili nadaljevati študij v skladu z interesi štipenditorja.

Lani je bila vrednost točke enaka za vse štipendiste, ne glede na podjetje - štipenditorja. V prihodnje se bo vrednost točke lahko med podjetji razlikovala, če bodo tako želela vodstva podjetij.

Poprečna študentska štipendija je bila 160 DEM, srednješolska pa 60 DEM.

3.2. PRAKSE

Organizirali in izvedli smo prakso za 80 dijakov srednjih šol z Raven in iz Slovenj Gradca. Obvezni šolski programi ne zahtevajo

več toliko prakse za vse srednješolce, kot je bilo to v času usmerjenega izobraževanja.

3.3. PRIPRAVNIŠTVO

Skupaj z vodstvom obratov, OE Zaposlovanje in ob sofinanciranju Republiškega zavoda za zaposlovanje smo organizirali in izvedli pripravništvo za 154 štipendistov in neštipendistov, prijavljenih na zavodu za zaposlovanje.

Z veliko truda in pripravljenosti vodstev podjetij in mentorjev smo tako kar precejšnjemu številu mladih ljudi iz naše krajine omogočali lažje iskanje prve zaposlitve. Največ pripravnikov je imelo srednješolsko izobrazbo.

3.4. RAZPIS NAGRADE ŽELEZARNE RAVNE

Tudi lani smo še pripravili natečaj za nagrado Železarne Ravne, naš poskus "head hunting" za šolajočo se mladino.

Kako bo z nagrado v prihodnje, se bomo še odločili.

4. NEKAJ O IZOBRAŽEVANJU IN USMERJANJU ŽE ZAPOSLENIH

4.1. PRIDOBIVANJE STOPNJE STROKOVNE IZOBRAZBE

Žal se v zadnjih letih v vseh naših podjetjih zmanjšuje število delavcev, ki si pridobivajo višjo stopnjo strokovne izobrazbe ob delu, čeprav naši direktorji za višje, visoko in podiplomsko izobraževanje niso imeli odklonilnega stališča. Mogoče le nekoliko bolj selektiven pristop.

Omejitev pri lanskem podeljevanju ugodnosti je veljala le za poklicne šole. Tako imamo sedaj, brez udeležencev specialističnega študija managementa, še 102 študenta ob delu na različnih stopnjah in smereh izobraževanja.

4.2. DOPOLNJEVANJE ZNANJA NA PODROČJU OBVLADOVANJA KAKOVOSTI

Obvladovanje kakovosti in izobraževanje na področju kakovosti je imperativ današnjega dne.

Glavnina udeležencev tovrstnega usposabljanja se je udeležila programov v interni šoli kakovosti, v lanskem letu skupaj 136.

SEMINAR METAL STO NOŽI STROJI JEKLOLIVARNA SKUPAJ

TQM	79	34	4	1	6	124
-----	----	----	---	---	---	-----

STAT. SPREM.	12					12
PROCESA						

Velika večina udeležencev je bila s seminarjem CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI - TQM zadovoljna.

Splošen vtis udeležencev je bil zelo pozitiven. Vsi so pozdravili seminar kot koristen.

Kot "DOBRE" strani seminarja so udeleženci na ocenjevalnih listih navedli:

- odločitev za izvajanje tovrstnega izobraževanja
- metode dela na seminarju
- ustrezno število udeležencev v skupini
- dinamiko seminarja in učne pripomočke.

4.3. UČENJE TUJIH JEZIKOV

Že v 1991. letu smo začeli s sistematičnim pristopom k učenju tujih jezikov. V 92. letu so potekali tečaji različnih stopenj angleškega, nemškega, francoskega in italijanskega jezika.

Uspešno je zaključilo tečaje 153 zaposlenih. Poprečni strošek na posameznika je znašal 119 DEM, kar je zelo ugodno.

Največ zaposlenih se je učilo nemški jezik (47 začetni tečaj, 43 osvežitveni, 13 nadaljevalni in 14 poslovno komunikacijo).

4.4. RAČUNALNIŠKI TEČAJI

Računalniške tečaje smo imeli v računalniški učilnici na gimnaziji. Skupaj se je teh tečajev udeležilo 143 kandidatov, in sicer:

- 30 Uvod v DOS
- 20 D BASE III Plus
- 19 Word Star 5.5
- 32 Quatro PRO
- 13 AUTOCAD
- 5 Super Project
- 14 PC Tools

4.5. TEČAJI FUNKCIONALNIH ZNANJ

Tovrstno usposabljanje je uspešno končalo 561 zaposlenih. Glede na potrebe dela smo organizirali in izvedli tečaje:

- za delo z nevarnimi snovmi 37 udeležencev
- za žerjavovodje 29 "
- za privezovalce in signaliste 428 "
- za varilce (RO - MIG in a - testiranje) 67 "

"RANA URA, ZLATA URA"

- vendar ne za enoizmenice

Od 1. februarja velja za 1100 zaposlenih v družbah nekdanje Železarne Ravne nov delovni čas. Od ponedeljka do četrтка traja delo od 7.30 do 16. ure, ob petkih pa do 13.30. Opoldanskemu odmoru je namenjene pol ure, in sicer med 12. in 13. uro.

Delovni čas smo v Železarni Ravne spreminjali tudi v bližnji preteklosti. Se bo novi urnik obdržal dlje časa kot vsi prejšnji?

1990 - neuresničen projekt

Delavski svet Železarne Ravne je med poslovne cilje za leto 1990 uvrstil tudi postopen prehod na deljen delovni čas. V marcu in aprilu so potekale resne priprave za njegovo uvedbo. Vodja projekta je s sodelavci pripravil pet različic. Končni predlog: od ponedeljka do četrтка bi začeli delati med 7. in 8. uro, obvezna prisotnost bi bila med 8. uro in 15.30, konec dela pa med 15.30 in 17. uro. V petek bi bil začetek dela tak kot med tednom, obvezna prisotnost bi se skrčila le na 4 ure (od 8. do 12. ure). Pred dopusti bi tako začelo delati okrog 200 zaposlenih (obratovodje, vodstveni kader na upravi in tržniki), jeseni pa 1000 ljudi.

Z obsežnim anketnim vprašalnikom naj bi zbrali podatke, ki bi koristili pri zagotavljanju vsaj minimalnih pogojev (npr. varstvo otrok, prehrana v podjetju, prevozi), in mnenja o posledicah spremenjenega urnika dela. V železarniški javnomnenjski raziskavi v začetku leta se je namreč pokazalo, da velika večina anketirancev ne nasprotuje evropskemu delovnemu času za neproizvodne delavce, opozorili pa so, da bo treba prilagoditi okolje.

Ideja o novem delovnem času pa je - kljub pripravam - zažvela šele naslednje leto.

1991 - poskusi in napake

V tem letu so v železarni pogosto spreminjali delovni čas.

S 1. 3. 1991 je po sklepu generalnega direktorja začel za vodstvene in vodilne delavce ter uslužbenke koncerna veljati predlagani delovni čas. Okoli 300 zaposlenih je od ponedeljka do četrтка prihajalo na delo med 7. in 8. uro, obvezno so morali biti navzoči med 8. uro in 15.30, domov pa so lahko odhajali med 15.30 in 17. uro. V petek je bil delavnik krajši, konec dela je bil med 12. in 14. uro. Maksimalna dnevna prisotnost je lahko znašala 10 ur,

vsakdo pa je bil upravičen do polurnega odmora.

Reakcija na novi delovni čas je bila hitra. Odbor za poslovanje je v začetku aprila zahteval, naj generalni direktor z direktorji podjetij organizira enoten in usklajen delovni čas v celotni železarni.

1. 6. 1991 je direktor uprave izdal uredbo o novem delovnem času, saj je dotedanja ureditev povzročala nered. Za vse oddelke na upravi je predpisal fiksni delovni čas, ki je trajal od 7. ure do 15.30 od ponedeljka do četrтка ter od 7. do 13. ure v petek. Gibljivi delovni urnik so ohranili le delavci s posebnimi pooblastili.

Poslovodna konferenca je 5. 7. 1991 obravnavala tudi delovni čas. Odločila je, da za neproizvodne delavce - enoizmenice veljata dva delovna režima: od 6. do 14. ure ali od 7. ure do 15.30 (v petek do 13. ure). Direktorji področij pa naj bi ponovno preverili število zaposlenih v drugi različici delovnega časa in ga zaradi neprilagojene okolice zmanjšali.

Po sklepu direktorja uprave so od 15. 7. 1991 od 7. ure do 15.30 obvezno delali vsi vodstveni delavci, za vse druge pa naj bi direktorji in vodje oddelkov presodili, ali jim lahko določijo prejšnji delovni čas.

1992 - različni sistemi

Na poslovodni konferenci 7. 1. 1992 je bil delovni čas zopet v ospredju razprav. Zaposleni so takrat namreč delali v treh časovnih variantah. Možne so bile zlorabe: delavci s fiksnim delovnim časom so se pogosto izdajali za uslužbence s premakljivim delavnikom, vratarji so zaradi pomanjkljive evidence težje nadzirali prihode in odhode itd.

Kakšna je bila situacija v januarju 1992?

Najbolj pogosta oblika delovnega časa je bil fiksni delovni čas od 6. do 14. ure.

Premakljivi delovni čas (prihod na delo med 6. in 7. uro, obvezna navzočnost med 7. in 12. uro, odhod z dela po 12. uri in možnost dela v popoldanskih

urah) je bil značilen za strokovne delavce. To možnost jih je imelo 80, nekateri so jo izrabljali, drugi ne.

Delovni čas od 7. do 15.30 ure so zadržali predvsem direktorji (in njihove tajnice) ter vodje oddelkov. Njihovo število se je gibalo okrog 90.

1993 - enotni urnik za enoizmenice

Po sklepu generalnega direktorja SŽ velja od 1. 2. 1993 nov delovni čas. Obvezen je za vse tehnično - administrativne, strokovne in vodstvene delavce, ne glede na to, ali so zaposleni v proizvodnji ali režiji. Direktorji so lahko določili izjeme - delavce, katerih navzočnost je nujna od 6. ure do 7.30, ker bi drugače prišlo do motenj v proizvodnji.

Ob uvedbi spremenjenega urnika dela ni bilo večjih (glasnih) protestov, tudi sindikata se (za razliko od Jesenic) nista vključevala v polemiko o utemeljenosti direktorjeve odločitve.

V promocijski številki glasila Slovenske železarne je svojo odločitev že pojasnil direktor SŽ dr. Andro Ocvirk, iz ankete pa ste lahko izluščili tudi mnenja zaposlenih o novem delovnem času. Zato le še nekaj informacij o tem, kako se je prilagodila t.i. infrastruktura.

De profundis poleg malic ponuja tudi kosila. Dnevno pripravijo približno 180 obrokov. Kdor želi namesto malice kosilo, lahko kupi bloke za ves mesec ali pa zjutraj v bifeju ob zamenjavi bloka doplača 110 SIT. Po besedah **Rudija Lesjaka, vodja družbene prehrane**, so zaposleni z jedilnikom zadovoljni.

Rudi Ranc, direktor VZ Ravne na Koroškem, je povedal, da je v njihovih 10 enotah v Mežiški dolini trenutno 762 otrok, po ocenah pa je tretjina staršev zaposlena v železarni. Vrtci so sedaj odprti do 16.30. Število otrok v podaljšanem bivanju pa je nižje od pričakovanega: v Solzicah 15, na Javorniku in v Marjetki od 4 do 8, po 2 ali 3 v drugih vrtcih. Kaže, da so starši

varstvo uredili s pomočjo zakonskih partnerjev, sorodnikov, sosedov ipd. Daljše varstvo je tudi dražje, saj imajo ti otroci malico, ki mesečno stane 400 SIT.

Osnovne šole (podatke imamo za OŠ Koroški jeklarji, njeno podružnico v Kotljah in za OŠ Prežihov Voranc) so staršem ponudile podaljšano varstvo šolarjev, vendar zanj ni bilo interesa. Varstveni oddelki so tako sedaj odprti do 14. ure, po zagotovilih **ravnateljice Katice Karadža in ravnateljica Staneta Osojnika** pa bi, če bi starši to želeli, lahko varstvo otrok podaljšali v popoldanske ure. Starši bi prispevali zgolj denar za popoldansko malico.

Avtobusni prevoznik Koratur se je na spremenjeni delovni pravočasno odzval in prilagodil vozne rede na šestih relacijah (Črna - Mežica - Ravne; Leše - Prevalje - Fara - Ravne; Strojna - Ravne - Prevalje; Mislinja - Slovenj Gradec - Dravograd - Ravne - Prevalje; Slovenj Gradec - Sele - Rimski vrelec - Ravne - Prevalje; Radlje - Dravograd - Ravne - Prevalje). **Vodja prometa Ludvik Rednak** je razložil, da z zasedenostjo prog niso najbolj zadovoljni (čeprav se pozimi ponavadi z avtobusi vozi več ljudi kot v drugih letnih časih), vendar sedaj predvsem spremljajo število potnikov na posameznih progah in izračunavajo dohodek; če pa se bodo, vsaj nekatere, izkazale za nerentabilne, jih bodo morali ukiniti. O tem nas bodo pravočasno obvestili.

Čas je denar

Ljudje smo podvrženi določenemu dnevnemu ritmu, ki pogojuje delovni učinek. Dnevno menjavanje delovnega učinka je odvisno od lokalnega časa in človekovih življenjskih navad. Lokalni čas je pri nas že od nekdaj konstanten in vsa infrastruktura mu je bolj ali manj prilagojena. Spremembe delovnega časa je treba zato izpeljati postopno in v vsej družbi.

Delovni čas spada v širši sklop pogojev dela. Ti veljajo za ekstrinzične motive (izhajajo iz zunanega delovnega okolja) ali higienike, ki ne spodbujajo k delu, če so ugodni (ali prisotni) oziroma delujejo zaviralno, če so neugodni (ali odsotni). Zagotovitev optimalnih delovnih pogojev in s tem tudi ustreznega delovnega časa je nujen, čeprav ne zadosten, pogoj zadovoljstva z delom in večjega delovnega angažiranja.

Zato je urejanje delovnega časa (usklajevanje potreb poslovnega procesa in potreb zaposlenih) pomembna naloga podjetja (predvsem direktorja ob upoštevanju mnenj sindikata).

Andreja Čibron - Kodrin

REZULTATI VOLITEV

VOLILI SMO
PREDSTAVNIKE DELAVCEV

Kakor smo že poročali v Novicah (št. 7), so bile 11. marca v družbah nekdanje Železarne Ravne volitve. Zaposleni smo volili predstavnike delavcev za upravne odbore družb in člane komisij za varstvo pravic. Ker je v podjetjih Jeklovilarna, Metal, Stroj in STO glasovalo manj kot polovica zaposlenih, so volilne skrinjice zapečatili in volilnih rezultatov sploh niso ugotavljali. Kako bodo v teh družbah izbrali predstavnike delavcev za prej omenjene organe, se do konca marca sindikati in pravna služba še niso dogovorili.

Jasno je le, da bo treba volitve ponoviti v De profundisu, kjer je bila volilna udeležba sicer zadostna; 68,8 odst., vendar sta kandidata za upravni odbor dobila enako število glasov. Izvoljena pa sta člana komisije za varstvo pravic.

V ostalih družbah so volitve uspele in so lahko upravne odbore izpopolnili še s predstavniki delavcev. Sestava upravnih odborov je naslednja:

Slovenske železarne - Armature Muta, d.o.o. - Boris Marolt, predsednik, Vesna Kozlar, članica, dr. Boris Štok, član, Andrej Kokalj, član, Marjan Kukovič, predstavnik delavcev.

Slovenske železarne - Noži Ravne, d.o.o. - dr. Andro Ocvirk, predsednik, mag. Matic Tasič, predstavnik IS občine, član, Boris Marolt, član, Tea Petrin, članica, Ivan Filipič, predstavnik delavcev

Energetika Ravne, d.o.o. - Stanko Petovar, predsednik, Helena Burjak, članica, Jože Studenčnik, član, Srečko Penec, predstavnik delavcev

Železarna Ravne - VIP, d.o.o. - Stanko Petovar, predsednik, Alojz Karničnik, član, Ivica Klančnik, članica, Ivan Krof, predstavnik delavcev

Železarna Ravne - Poslovni servis, d.o.o. - Jurij Pratkanar, predsednik, Marjan Senica, član, Jože Studenčnik, član, Boris Sešel, predstavnik delavcev

Translog, d.d. - Stanko Petovar, predsednik, Dora Enci, članica, Stanko Golob, član, Avgust Krivograd, predstavnik delavcev

Zaščita d.d. - Rudolf Rajzer, predsednik, Ludvika Enci, članica, Vinko Salčnik, predstavnik delavcev.

V komisijo za varstvo pravic so bili izvoljeni naslednji delavci:

Družba	Član	Namestnik
Armature	Branko Martini	Zdravko Pisnik
Noži	Dušan Kačič	Jože Ovnič
Energetika	Milenko Kobal	Vinko Gostenčnik
Poslovni servis	Vladimir Homan	Dušan Petrovič
VIP	Branko Voler	Ivan Kac
De profundis	Marjan Ivartnik	Vera Petrič
Translog	Janez Naveršnik	Ivan Camlek
Zaščita	Olga Fužir	Janko Grobelnik

Vsem izvoljenim kandidatom čestitamo in jim želimo, da bi svojo nalogo uspešno opravljali.

Mojca Potočnik

FAKTORJI ZA IZRAČUN PLAČE PO PODJETNIŠKI KOLEKTIVNI POGODBI (PKP)

Ob reorganizaciji Železarne Ravne je s 1.1.1993 nastalo 12 novih družb. Pri tem je prišlo do nekaterih sprememb. Glede na omenjene spremembe bomo v bodoče v tabeli "Faktorji za izračun plače po PKP" prikazovali izhodiščne bruto OD ter faktorje za izračun razlike plače do podjetniške kolektivne pogodbe za vseh 12 družb.

Z mesecem februarjem 93 so se glede na sprejete anekse k splošni kolektivni pogodbi spremenili oziroma znižali tudi izhodiščni bruto OD za posamezne tarifne razrede.

Tako so bili februarski izhodiščni bruto OD po kolektivni pogodbi v primerjavi z mesecem januarjem 93 v poprečju nižji za 5,5 odst. - uveljavitev aneksa k splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo.

V tabeli so prikazani novi februarski izhodiščni bruto osebni dohodki po kolektivni pogodbi (KP) za posamezne tarifne razrede ter faktorji za vse družbe oziroma podjetja.

Te faktorje smo upoštevali pri izračunu obračunske razlike do kolektivne pogodbe za mesec februar 93 (izpisano na plačilni kuverti).

Sicer pa pri načinu izračuna ni sprememb. Je enak kot v preteklih mesecih.

FEBRUAR 1993 FAKTORJI ZA IZRAČUN PLAČE PO PKP

PR	TOČKE	TR	KP	NET	STROJJI	STO	NOŽI	JEK	PROFUN	ZAS	TRANS	VIP	PS	LC	ENER
v/s			vred	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak	fak
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12	13	14	15	16	17
1/1	240	I.	35,540	1.25	1.12	1.25	1.20	1.30	1.43	1.25	80.10	1.25	1.25	1.39	1.25
1/2	300	II.	39,120	1.16	1.03	1.16	1.06	1.21	1.26	1.16	86.40	1.16	1.16	1.30	1.16
1/3	360	IV.	48,699	1.25	1.10	1.25	1.10	1.30	1.31	1.25	80.30	1.25	1.25	1.40	1.25
1/4	420	V.	55,896	1.29	1.13	1.29	1.06	1.35	1.27	1.29	77.70	1.29	1.29	1.46	1.29
2/1	280	I.	35,540	1.11	0.99	1.11	1.03	1.16	1.23	1.11	90.10	1.11	1.11	1.24	1.11
2/2	320	III.	43,685	1.23	1.09	1.23	1.11	1.20	1.32	1.23	81.40	1.23	1.23	1.38	1.23
2/3	360	IV.	48,699	1.25	1.10	1.25	1.10	1.30	1.31	1.25	80.30	1.25	1.25	1.40	1.25
2/4	400	IV.	48,699	1.19	1.05	1.19	0.99	1.25	1.18	1.19	84.30	1.19	1.19	1.35	1.19
2/5	420	IV.	48,699	1.14	1.00	1.14	0.94	1.19	1.12	1.14	87.90	1.14	1.14	1.29	1.14
2/6	460	V.	55,896	1.19	1.04	1.19	0.97	1.25	1.16	1.19	84.10	1.19	1.19	1.35	1.19
3/1	420	V.	55,896	1.29	1.13	1.29	1.06	1.35	1.27	1.29	77.70	1.29	1.29	1.46	1.29
3/2	480	V.	55,896	1.15	1.01	1.15	0.93	1.20	1.11	1.15	87.30	1.15	1.15	1.30	1.15
3/3	540	VI.	65,759	1.23	1.00	1.23	0.99	1.29	1.18	1.23	81.20	1.23	1.23	1.41	1.23
3/4	600	VI.	65,759	1.12	0.98	1.12	0.89	1.18	1.06	1.12	89.30	1.12	1.12	1.28	1.12
3/5	660	VII.	74,656	1.20	1.04	1.20	0.92	1.26	1.09	1.20	83.60	1.20	1.20	1.37	1.20
3/6	700	VII.	74,656	1.13	0.99	1.13	0.87	1.19	1.03	1.13	88.40	1.13	1.13	1.30	1.13
3/7	1050	VIII.	88,883	0.96	0.83	0.96	0.69	1.01	0.82	0.96	104.50	0.96	0.96	1.11	0.96
4/1	400	IV.	48,699	1.19	1.05	1.19	0.99	1.25	1.18	1.19	84.30	1.19	1.19	1.35	1.19
4/2	480	V.	55,896	1.15	1.01	1.15	0.93	1.20	1.11	1.15	87.30	1.15	1.15	1.30	1.15
4/3	560	V.	55,896	1.00	0.87	1.00	0.80	1.05	0.95	1.00	100.20	1.00	1.00	1.14	1.00
4/4	600	VI.	65,759	1.02	0.89	1.02	0.78	1.00	0.94	1.02	97.60	1.02	1.02	1.18	1.02
4/5	720	VII.	74,656	1.10	0.96	1.10	0.84	1.16	1.00	1.10	90.70	1.10	1.10	1.27	1.10
4/6	800	VII.	74,656	1.00	0.87	1.00	0.76	1.05	0.90	1.00	100.20	1.00	1.00	1.15	1.00
4/7	1050	VIII.	88,883	0.96	0.83	0.96	0.69	1.01	0.82	0.96	104.50	0.96	0.96	1.11	0.96
4/8	1300	IX.	106,629	0.93	0.80	0.93	0.67	0.98	0.79	0.93	107.90	0.93	0.93	1.00	0.93
4/9	1560	IX.	106,629	0.77	0.67	0.77	0.55	0.82	0.66	0.77	129.50	0.77	0.77	0.90	0.77

KULTURA

PIHALNI ORKESTER (ŠE) ZNA NAVDUŠITI

Nekateri so Pihalnemu orkestru ravnenskih železarjev - potem ko mu je nehal dirigirati prof. Alojz Lipovnik, ki ga je povedel na zmagovit nastop na svetovno prvenstvo - že napovedovali zaton. Toda letošnji koncert ob kulturnem prazniku dokazuje, da tako trdnega in kvalitetnega glasbenega organizma ni mogoče razdreti kar tako na mah.

Pod dirigentsko roko Ivana Gradiška je orkester suvereno odigral dela V. Štrucla Zlatorog, W. Hautvasta Holandska uvertura, J. Pendersa Cvetje z japonskega vrta, D. Ravenala Dan, ko si pel to pesem, Hagen

društvu se na moč trudijo, da bi poživili kulturno življenje v kraju.

Ob kulturnem prazniku, 7. februarja, se je pokazalo, da obstaja način, kako na prireditve privabiti več obiskovalcev. Ker so na proslavi ob Koroškem oktetu nastopili otroci - pevci in plesalci - je bila dvorana hotuljskega kulturnega doma zgledno polna.

Za prihodnost velja: Če bodo nastopajoči vedeli, za koga plešejo, pojejo ali igrajo, se bodo za nastope skrbno pripravili; če pa bodo ljubitelji kulture vedeli, da jih čaka lep kulturni dogodek, se v dvorano ne bodo branili priti. Seveda je te ljubitelje v Kotljah treba šele "ustvariti", a predsednica Anita Valentar in njeni sodelavci imajo gotovo dovolj energije za to.

Jadransko morje in druge.

Koncert pobratenih zborov na Prevaljah z naslovom Od Korotana do Jadrana je bil lepa manifestacija slovenskega moškega zborovstva.

OD PLIBERKA DO TRABERKA

Od 26. februarja do 20. marca je v krajih Podjune, Mežiške doline in v Dravogradu potekala 26. pevška revija Od Pliberka do Traberka. Koncerti - bili so v Dravogradu, Mežici, Vogrčah, Kotljah, na Prevaljah, v Črni, Šent Primožu in sklepni na Ravnah - so bili letos posvečeni 100-letnici Prežihovega Voranca in ziljski ljudski pesmi.

Na vseh srečanjih revije je sodelovalo 27 zborov in pevskih skupin z več kot 600 pevci, posebnost letošnje revije pa je bila v tem, da je organizator k sodelovanju pritegnil tudi šolske zборе - v Črni je pel otroški in v Mežici mladinski zbor osnovne šole, na sklepni reviji pa mladinski zbor Zvezne gim-

RAZSTAVA NACE ROJNIK

V Galeriji Grad na Ravnah je bila od 25. februarja do 14. marca druga razstava v organizaciji firme Ars B oziroma Benjamina Kumpreja.

Na ogled so bili ženski in otroški portreti ter torzi v tehniki žgane gline, ter risbe. Razstavljena dela je Marko Košan označil z besedami: "Največ doprsne portretne plastike otrok in žena (redko moških) se suhoparni realistični karakterizaciji izvija z načinom modeliranja, ki sledi razgibani, skorajda secesijsko vegetabilni liniji obrisa plastične forme in slikoviti razbrazdanosti in taktični čutnosti zunanje lupine kipa." V mavec odliče portrete Rojnikova "patinira ali celo barva ter s tem efekte ojača in poudari."

Naca Rojnik se je rodila leta 1951 v Ljubljani, kjer je študirala pri prof. Slavku Tišču na ALU. Sodelovala je na razstavah v Slovenj Gradcu (kjer živi), Mariboru, Murski soboti, Celju, Kranju, Ajdovščini in Novem mestu, samostojni razstavi je

- Becka Harlemski nookturno, F. H. Schorerja Muhasti klarineti, Dominiqueza - Schefferja Perfidia, Pija Schefferja Tri invencije ter J. Fučika Florentinsko koračnico. Igranje godbenikov so dopolnili solisti: Katja Oserban (oboa), Betka Kotnik in Samo Kolar (saksofon), Darko Krajnc, Igor Lipovnik, Branko Šimnik in Dušan Štrikar (klarinet) ter mezosopranistka Marjana Mlinar. Spored sta popestrila plesalca plesnega kluba Karmen iz Slovenj Gradca.

Nastop pihalnega orkestra so navdušeno spremljali poslušalci, ki so dodobra napolnili športno dvorano pri OŠ Prežihov Voranc na Ravnah.

KAKO OGRETI MLAČNEŽE

V hotuljskem kulturnem

POBRATENI ZBORI NA PREVALJAH

Vsakah nekaj let se na Prevaljah srečajo pobrateni moški zbori: Foltej Hartman iz Pliberka, Vres s Prevalj, Zarja iz Trbovelj, Franc Zgonik iz Branika na Vipavskem in Tabor z Opčin pri Trstu. Vsako leto priredijo koncert pri drugem zboru; letos, 6. februarja, so se srečali že enajstič.

Vsak zbor se je predstavil z nekaj pesmimi, drugi del koncerta pa so peli kot združeni zbor. Mogočno so zadonele v dvorani Družbenega doma različne zborovske pesmi, od čustvenih, kot so ljudska Čej so tiste stezice, Maškova Strunam, Srebotnjakova Borj, razpoloženskih, kot je Večerni ave, do narodno-budniških, kot so Ipavčeva Domovini, Gobčeva Bratje, zapojmo ali Hajdrihova

nazije za Slovence v Celovcu.

Namen organizatorja, da bi bila revija posvečena Zilji in njeni ljudski pesmi, se ni popolnoma uresničil. Vsaj na sklepni prireditvi bi jo lahko bolj predstavili in pritegnili v središče pozornosti tudi z veznim besedilom, nastopom Ziljanov ter še kako drugače.

Slavnostni govornik Tone Pavček je dejal, da za Slovence velja - ne, da je na začetku bila beseda, ampak pesem. Enako velja za Korošce, še posebej za Ziljane, da tudi njihovo izumiranje spremlja pesem, ki je lepa kakor labodji spev.

Kar za ziljsko pesem ni bilo storjeno ob reviji, bodo organizatorji, kot obetajo, nadomestili jeseni, ko bodo izšle ziljske pesmi v priredbah za mešane in moške zборе v knjižni obliki in s strokovnim spremnim besedilom.

imela že v Slovenj Gradcu in v Galeriji Ivan Napotnik v Velenju. Za svoje delo je dobila Bernekerjevo plaketo, ki jo podeljujejo v Slovenj Gradcu.

PREŽIHOV DAN

Šole v Mežiški dolini so obletnico Prežihove smrti počastile še posebej slovesno, ker mineva sto let od pisateljevega rojstva. Med učence so povabili Ervina Fritza, Nika Grafenauerja, Toneta Partljiča, Jožeta Snoja in Daneta Zajca, ki so bralcem izročili Prežihove bralne značke, popoldne pa so se z mladimi ljubitelji literature srečali v Titovem domu na Ravnah, kjer so brali iz svojih del ter odgovarjali na vprašanja občinstva.

Moja Potočnik

REKREACIJA IN ŠPORT

PLAVANJE

Absolutno državno prvenstvo Slovenije je bilo letos od 5. do 7. marca v Celju. Od Fužinarjevih plavalcev se je najbolje uvrstil Miha Hribernik, ki je osvojil srebrno kolajno na 200 m hrbtno in bronasto na 100 m hrbtno. Borut Dežman je bil v istih disciplinah 4. oz. 7., Peter Naglič 7. na 400 m mešano in 8. na 200 m mešano ter Helena Cej 3. na 200 m delfin in 7. na polovico krajši prog. Tek-

movanje v krajših, sprinterskih disciplinah je bilo čez štirinajst dni v Trbovljah, kjer si je Hribernik priplaval 2. mesto v disciplini 50 m hrbtno.

Mladi plavalec Fužinarja Matjaž Čepelnik je bil najboljši posameznik na državnem pionirskem prvenstvu, ki je bilo od 19. do 21. marca v Mariboru. Matjaž je osvojil kar štiri prva mesta, in to v disciplini 100 in 200 m prsno ter 200 in 400 m mešano. Poleg tega je bil še četrti na 100 m prosto. Od os-

talih Fužinarjevih plavalcev in plavalk je bila Anja Srebotnik dvakrat četrta in enkrat šesta. V mlajših kategorijah so prejeli diplome Tanja Merzdovnik za tri tretja mesta, Špela Fras za dve in Marko Šuler za eno drugo mesto. Na omenjenem prvenstvu so pionirji Fužinarja osvojili v štafetah dve četrti mesti.

ATLETIKA

V Kopru je bil 13. marca kros za zimsko državno prvenstvo. Najboljšo uvrstitev je od atletov ravenskega kluba dosegel Gorazd Podržavnik, ki je bil med starejšimi mladinci drugi. Na 7. mestu sta se uvrstila Peter Rapac in Veronika Zupanc, na 8. mesto pa Sabina Balažič.

SMUČARSKI SKOKI

Ravenčan Erih Pečnik je v letošnji sezoni dosegel vrsto odličnih rezultatov na tekmah v

osvojitve naslova državnega prvaka Slovenije med člani in mladinci. Naš tekmovalac je 13. marca prepričljivo zmagal na tekmovanju v Planici oz. Tamarju, kjer se je odvijalo tekmovalje v skokih na 90-metrski skakalnici in v tekih na 10 km. Pri mladincih je bil drugi Zaplotnik in tretji Perko, med člani pa se je na tretje mesto uvrstil Kranjčan Matej Oblak. Še ne 19-letnemu Erihu Pečniku, študentu Fakultete za šport v Ljubljani, je to prvi naslov državnega prvaka v nordijski kombinaciji.

V Mostecu v Ljubljani je bila 14. marca zadnja tekma v smučarskih skokih za pokal Kompas Holidays za dečke do 9 let. Med 44 tekmovalci se je mladi skakalec Fužinarja Lovro Rozman uvrstil na 6. mesto. Neuradno je Rozman osvojil 6. mesto tudi v končnem seštevku točk z vseh letošnjih tekmovalj.

NAMIZNI TENIS

Igralci Fužinarja so si zagotovili obstanek v drugi državni ligi, potem ko so najprej v zaostali tekmi 7. kola premagali doma Ingrad iz Celja s 6:1, nato pa osvojili še štiri točke v zadnjem prvenstvenem kolu. Na Ravnah so premagali Primex iz Vrtojbe s 7:0 in Gorico s 5:2. Naša ekipa je osvojila 7. mesto v ligi, med desetimi klubi. Fantje so nastopali v postavi Samo Bezjak, Emil Sirovina in Andrej Bač, medtem ko poškodovani Bogdan Tušek v drugem delu prvenstva ni igral.

KEGLJANJE

Obe Fužinarjevi ekipi sta v končnici državnega prvenstva nastopali za uvrstitev od 5. do 8. mesta. Kegljači Fužinarja so po zmagah nad Žalcem, Brestom in Donitom (dvakrat) osvojili 5. mesto v prvi državni ligi, kar predstavlja za novince v najvišji ligi izjemno lep uspeh. Kegljavke Fužinarja so prav tako osvojile 5. mesto, potem ko so v play-offu premagale Konstruktor iz Maribora dvakrat, ter Adrio iz Ankarana in igranje neodločeno s Slovenj Gradcem.

ODBOJKA

Že konec februarja je bilo sklenjeno tekmovalje v prvi državni ligi, nakar so tri najboljše ekipe Salonit, Kamnik in Pionir skupaj z Viledo iz Maribora odigrale še končnico državnega prvenstva. Ravenski odbojkarji so v letošnjem prvenstvu osvojili 5. mesto v ligi in tako se jim je izmuznilo iz rok načrtovano tekmovalje v play-

offu. O načrtih odbojkarjev Fužinarja za prihodnje prvenstvo in o morebitnih okrepitevah ekipe bomo pisali več v eni od prihodnjih števil IF, tokrat omenimo še drugo ekipo oz. mladince, ki nastopajo v tretji slovenski ligi - vzhod. V prvenstvu, ki je bilo končano v začetku aprila, so varovanci trenerja Jožeta Meška osvojili 6. mesto med devetimi ekipami. Slabši je bil drugi del prvenstva, v katerem so mladi igralci Fužinarja večino tekem izgubili s tesnim izidom 2:3. Naslov prvaka so si prigrabili odbojkarji iz Beltincev.

Ivo Mlakar

TURNIR V NAMIZNEM TENISU

V sredo, 24. marca, je bil na DTK turnir v namiznem tenisu za člane Svobodnega sindikata Železarne Ravne. V starostni skupini do 30 let je bil 1. Jaroš Kodrun, 2. Andrej Krajnc, 3. Alojz Krivograd, v skupini nad 30 let pa 1. Ivan Rožič, 2. Ivan Matjašec 3. Rado Krenker.

OBČNI ZBOR PD RAVNE

Ravenski planinci so imeli 20. 3. 1993 svoj redni občni zbor, na katerem so ocenjevali svoje delo v pretekli sezoni in se dogovarjali za delo v prihodnje.

Opaziti je bilo, da slabšanje osebnega standarda občanov posega tudi v planinsko gibanje. Čeprav se zvišuje obiskovanje gora, pa je poraba v planinskih kočah vedno manjša, ker morajo obiskovalci pač po dvakrat premisliti, kako bodo porabili denar. Zaslužek koč je tako manjši in manj je denarja za delovanje društev. Dodatno k temu smo doživeli tudi spremembo davčne zakonodaje, ki je prinesla nove obremenitve tudi planinskim društvom, ki prej sploh niso bila obdavčena.

Ne glede na vse to pa je bilo na zboru kot zelo uspešno ocenjeno delovanje ravenskih alpinistov, markacista, novi začetki dela mladinskega odseka in vzdrževanje reda na koči.

Dosedanjim oblikam izletništva bo društvo poskušalo v novi sezoni dodati še nekaj novih.

Na občnem zboru je bil izvoljen tudi nov upravni odbor s predsednikom društva mag. Jožetom Žuncem.

Maks Večko

ZAHVALE

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

ANICE KRAGELNIK

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Njeni otroci z družinami

Ob boleči izgubi brata in strica

MIRKA - FRIDIJA MEZNERJA

se najiskreneje zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali.

Hvala občinski gasilski zvezi, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Ravne, govorniku g. Horjaku in številnemu spremstvu ob zadnjem slovesu.

Hvala Pihalnemu orkestru ravenskih železarjev, g. kaplanu za lepo opravljeni pogrebni obred, osebju doma starostnikov v Črnečah in sosedom.

Zahvaljujemo se vam za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje.

Sestra Pavla in nečak Adi z družino

Ob smrti naše drage mame, babice in prababice

MARIJE KRIČEJ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali cvetje ali sveče, nam kakorkoli pomagali in se v tako lepem številu od nje poslovili.

Posebna hvala Ajnžkovim in prevajškemu kaplanu za pogrebni obred.

Zalujoči otroci z družinami

Ob boleči izgubi dragega očeta, dedka in pradedka

FRANCA VOLFA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem v adjuštaži Valjarne in Srednje tehniške šole iz Celja za cvetje in sveče ter vsem, ki so nam pomagali in sočustvovali z nami ter ga pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Dragici in Ivanu za vso pomoč, patronažni službi in dežurnemu zdravniku Koroškega zdravstvenega doma Ravne, g. župniku in pevcem.

Matic in otroci Štefan, Ljuba, Marija, Štefka z družinami

Ob izgubi drage žene, mame, sestre in babice

KATARINE VUKOVIČ, roj. KOVAČIČ,

se zahvaljujemo osebju in zdravnikom internega oddelka slovenjgraške bolnice, župniku, g. Poriju, pevcem, sosedom in vsem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti

Vsi njeni

Ob izgubi dragega moža, očeta in dedija

IVANA ERJAVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za sveto mašo ter nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih.

Hvala ravenskemuh pihalnemu orkestru, g. župniku za opravljeni obred in g. Levovniku za poslovilne besede.

Vsi njegovi

Ob izgubi drage mame

TEREZIJE URBANCL

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sodelavcem, sosedom in prijateljem za darovano cvetje in sveče.

Hvala g. župniku in vsem, ki so sočustvovali z nami in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Sin in hčerka z družinama

BOGDAN PERUŠ 1958 - 1993

Življenje je kakor razgibana gledališka predstava s pomembnimi in mogočnimi glavnimi vlogami in z mnogimi stranskimi, malimi, ki jih vselej odgrajo skromni, nezahtevni ljudje.

Tak skromen in nezahteven človek je bil naš pokojni sodelavec Bogdan Peruš. Čeprav z mnogimi človeškimi vrtilinami, ki jih je pri njem hitro vsakdo opazil, se ni nikoli in nikjer silil v ospredje. Bil je priljubljen in tovariški sodelavec v TSD. Zadnje čase smo skupaj z njim slutili, da z njegovim zdravjem ni vse tako, kot bi moralo biti, pa smo mislili vsi le na najboljši izid. Na pomlad bo spet vse v redu. Snovali smo skupaj z njim celo spremembo delovnega mesta, da bi lažje prebrodil zdravstvene težave. Na nič usodnega torej nismo bili pripravljeni.

V takih okoliščinah naš je vest o tvoji nenadni smrti prizadela še toliko huje. Čeprav je skoro neverjetna, pa je resnica, da te ni več, neizprosna. S spomini na bežna vsakodnevna delovna srečanja s tabo se nam v teh dneh v mislih meša kruto dejstvo o tvoji mnogo prekratki življenjski poti.

Kljub temu pa si živel bogato in plemenito. Delo in obveznosti v železarni si znal čudovito popestriti z udejstvovanjem v športu. Ko ti je po lastni sprostivosti v smučarskem teku ostalo še nekaj časa, predvsem pa dovolj moči, si ju nesebično razdal med najmlajše športne navdušence, kot njihov vaditelj in vzgojitelj.

Človek tvojih življenjskih navad, tvojega kova, kova športnika in kovinarja, običajno zgodaj v življenju "ojekleni" - tebe, dragi Bogdan, pa je zlomilo. Škoda, neizmerno nam je hudo. Vse od 1976. leta, ko si prvičkrat prestopil naš skupni prag Železarne, si skupaj s sodelavci prizadevno razdal svoje znanje in moči za boljši jutri sebe in predvsem svoje ljubljene družine. Prav tvoji najbližji te bodo poslej tudi najbolj pogrešali.

Dragi Bogdan, ob zadnjem slovesu se ti v imenu vseh sodelavcev in vodstva STO in OE TSD zahvaljujem za vse lepo, kar smo po tvoji zaslugi skupaj doživeli. Vsem tvojim izrekam iskreno sožalje. Sočustvujemo z njimi. Ohranili te bomo v lepem spominu!

D.M.

STANKO BUDJA 1946 - 1993

Narava se prebujala, oznanja novo življenje. K nam prihaja pomlad, našemu Stanku pa je zapel mrliški zvon. Nosil je svoj križ 47 let in dotrpel je. Dopolnilo se je njegovo življenje kakor pred dvema tisočletjema možu, ki je daroval svoje življenje za nas.

Kakor on je tudi naš pokojni Stanko vzel križ na svoje rame ter stopal z njim iz svojega lepega rojstnega kraja, kjer na jesen pojejo klopotci in nas vabijo v gorice, da poskusimo dar narave. Iz Drakovcev pri Ljutomeru je bil doma. Od tam je prišel na Koroško. Leta 1974 se je zaposlil v Vzmetarni, prej pa je delal v

Mesnini na Ravnah. Spominjam se ga, bil je mirne narave, vedno se je z lepo besedo obračal na sodelavce, bil je plemenitega srca. Kar lepih 19 let je delal v Vzmetarni. Svoje delo je vestno in natančno opravljal. Nadrejeni so mu lahko zaupali.

Usoda je hotela, da si ni ustvaril družine. Kot bi slutil, da bo doživel tako malo pomladi. Stanoval je Ob Suhi, s svojimi prijatelji je delil usodo svoje življenjske poti. Pred kratkim mu je zajokalo srce, ko je pokopal svojega očeta. Kmalu za njim je pod bremenom težke bolezni klonil še sam.

Kakor bo za njim ostala praznina in bol v srcih njegovih bratov in sestre, tako bo tudi nas, sodelavce, še dolgo spremljala boleča misel: Stanko, ni te več med nami. Za zmeraj si odšel.

Naše bivanje na zemlji ni stalno. Porajamo se, ustvarjamo in ne vemo, kdaj dobimo nenaden obisk, ko pride k nam sestra Smrt. Mi, ki stojimo ob krsti, ne vemo, kdo bo naslednji na vrsti. Toda gotovo je, da pridemo vsi za teboj.

V imenu vodstva in sodelavcev Vzmetarne izrekam iskreno sožalje sestri Marinki ter bratom Cirilu, Frančku in Metodu.

Viktor Levovnik

POMOČ V PREHRANI Na pobudo občinskega sekretariata za družbene dejavnosti in občo upravo skupščine občine Ravne sta občinski Rdeči križ in Karitas v marcu organizirala pomoč v prehrani za socialno ogrožene prebivalce občine Ravne na Koroškem.

Pakete z živili so prejeli delavci, ki imajo manj kot 15.000 SIT neto dohodka na družinskega člana. V Železarni Ravne so razdelili prek 400 paketov tu zaposlenim delavcem z najnižjimi dohodki.

I. N.

IZ REVIJ

KAKO USPETI V PRIHODNJE

Upoštevajte svetovne trende na področju upravljanja s kadri:

1. STARE POKLICNE POTI NI VEČ - Ker bo vse manj srednjih managerskih delovnih mest, bo manj tudi navpične mobilnosti, zato bodo pametni manj pomena pripisovali napredovanju.

2. NAGRAJENO ZNANJE IN PRILAGODLJIVOST - Najraje bodo zaposlovali tiste ljudi, ki bodo prilagodljivi, ki se bodo zlahka premeščali z ene funkcije na drugo. Specializacija ni več v modi.

3. LOJALNOST ZAPOSLENIH - Ljudje, ki se bojijo, da jih bodo odpustili, niso naklonjeni tveganju. Tako postanejo nesposobni za rojevanje novih, ustvarjalnih zamisli, ki bi jih podjetja potrebovala, da bi ohranila delež na konkurenčnih trgih.

4. TEAM NAMESTO HIERARHIJE - Čedalje več ljudi dela v enem podjetju, nato odide v drugo ali se vrne, ko jih potrebujejo. Managerji vedno več oblasti delijo z ljudmi, ki so jih imeli nekoč za podrejene. Team je jata gosi. Voditeljica je vsakokrat druga, vendar vse letijo v jati.

5. NOVE VREDNOTE - Bistvene so poštenost, racionalnost in nagrajevanje po zaslugah. Dejanja govorijo glasneje od besed.

(Vir: P. Mirkovič: Nov pomen izraza "biti zaposlen", Manager, št. 2, 1993, str. 33)

KADROVSKA GIBANJA

Leto 1993 smo pričeli reorganizirani v 12 družbah, s 1. 3. 1993 pa še s 13. družbo (Energetika Ravne, ki se je izločila iz družbe Metal).

Na dan priprave podatkov (29. marca) je bilo na lokaciji Ravne zaposlenih 4531 delavcev, po posameznih družbah pa je bilo naslednje število delavcev:

Metal	997
STO	544
Stroji	493
Jeklovarna	296
Noži	191
Armature	195
Poslovni servis	168
VIP	482
Energetika	100
Logistični center	721
Translog	134
De profundis	93
Zaščita	117

- 4 so odšli na služenje vojske
 - 1 (v Nožih) smo dokupili zavarovalno dobo za upokojitev
 - 3 so bili invalidsko upokojeni
 - 3 je poteklo pripravništvo
 - 3 so umrli
 - 3 so bili izključeni na osnovi sklepa
 - 9 je bilo delovno razmerje prekinjeno sporazumno s podjetjem.

V aprilu bo zmanjšanje zaradi napovedanih 5 invalidskih upokojitev in zaradi sporazumnih prenehanj z odpravnino, saj je dokaj velik interes za tako obliko prenehanja predvsem med delavci Logističnega centra.

Poslovni servis, d.o.o.
 Kadri - OE Zaposlovanje

FLUKTUACIJA DELAVCEV

SKLENITVE DELOVNEGA RAZMERJA OD JANUARJA DO MARCA

V delovno razmerje smo sprejeli 29 delavcev, 15 po vrnitvi s služenja vojske, 10 za čas opravljanja pripravništva in 4 (vsi Armature) na osnovi kadrovske potrebe.

Novih sprejemov nimamo v načrtu, razen morda v maju sprejem nove skupine pripravnikov, kar financira Zavod za zaposlovanje.

PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA OD JANUARJA DO MARCA

Delovno razmerje je prenehalo 113 delavcem zaradi naslednjih razlogov:

- 48 delavcev komercialne Metala je bilo prerazporejenih v SZ
 - 24 delavcev je odšlo sporazumno z odpravnino
 - 15 delavcem je poteklo delovno razmerje za določen čas

Ustanoviteljica Informativnega fužinarja je bila Železarna Ravne, sedaj pa so to naslednje neposredno odvisne družbe Koncerna Slovenske železarnice: SZ - Metal Ravne, d.o.o., SZ - STO Ravne, d.o.o., SZ - Stroji Ravne, d.o.o., SZ - Jeklovarna Ravne, d.o.o., SZ - Noži Ravne, d.o.o., SZ - Armature Muta, Ravne, d.o.o. in nekatere družbe spremljajočih dejavnosti: ŽR - VIP, d.o.o., Translog, d.d., TGP De profundis, d.d., Zaščita, d.d. in Energetika Ravne, d.o.o.

Izdaja Poslovni servis, d.o.o. Ureja uredniški odbor:

mag. Andreja Čibron - Kodrin, Marjan Gerdej, dr. Tone Pratkanar, Sonja Smolar, Maks Večko, Mirko Vošner.

Uredništvo: glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica Mojca Potočnik, novinarka Irena Nagernik, tajnica Jelka Jamšek. Izdelava fotografij: Mira Čepin.

Tel: 0602 / 21-131, urednica int. 6305, tajništvo 6753, novinarki 6304.

Tisk: Grafika Prevalje. Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 %.